

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 7.6.2002
KOM(2002) 304 endelig

2001/0077 (COD)
2001/0078 (COD)

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

**om ændring af direktiv 96/92/EF og 98/30/EF om fælles regler for det indre marked for
henholdsvis elektricitet og naturgas**

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

**om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende
elektricitetsudveksling**

(forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens
artikel 250, stk. 2)

BEGRUNDELSE

A. Principper

1. Den 13. marts forelagde Kommissionen et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 96/92/EF og 98/30/EF om fælles regler for det indre marked for henholdsvis elektricitet og naturgas.
2. Den 13. marts 2002 vedtog Europa-Parlamentet en række ændringer ved førstebehandlingen. Europa-Parlamentet er enig med hovedtrækkene i Kommissionens forslag. Kommissionen har i brede linjer anført sin holdning til ændringsforslagene og anført, hvilke grupper af ændringer den kunne acceptere med mindre omskrivninger, hvilke ændringer, den principielt eller delvis kan acceptere, og hvilke den ikke kan acceptere. Denne stillingtagen er afspejlet i de ændringer, der er foretaget i det oprindelige forslag.
3. Det Økonomiske og Sociale Udvalg fremsatte sin udtalelse til forslaget den 3. oktober 2001. Den indeholder mange væsentlige forslag, som der er taget hensyn til i det ændrede forslag.
4. Diskussionerne inden for rammerne af Rådet startede i marts 2001 og har ført til forslag om ændringer af Kommissionens forslag fra de forskellige formandskaber. Mange af disse ændringer er hensigtsmæssige tydeliggørelser og kan godkendes af Kommissionen, og de er i overensstemmelse med de ændringer fra Europa-Parlamentet, som Kommissionen er enig i.
5. Den 16. marts 2002 vedtog Det Europæiske Råd i Barcelona nogle vigtige konklusioner om det indre energimarked. Kommissionen og dens medlovgivere vil tage hensyn til disse inden for rammerne af den fælles beslutningsprocedure.
6. Inden for rammerne af tiltrædelsesprocessen har kandidatlandene indgået forpligtelser i tiltrædelsesforhandlingerne med hensyn til de eksisterende elektricitets- og gasdirektiver. Kommissionen forventer, at nye medlemsstater opfylder de forpligtelser, der er skabt ved dette nye direktiv, men anerkender, at det i behørigt begrundede og særlige tilfælde kan blive nødvendigt at tillade en gradvis indfasing på de videreudviklede elektricitets- og gasmarkeder. Kommissionen går principielt ud fra, at der ikke vil blive behov for permanente undtagelser.
7. På denne baggrund har Kommissionen udarbejdet dette ændrede forslag.

B. Europa-Parlamentets ændringer

Europa-Parlamentets ændringer er blevet indføjet som følger:

I. Ændringer, som principielt eller delvis kan accepteres

Betragtninger

Ændringsforslag 4 specificerer, på hvilke områder der fortsat er hindringer for et fuldt fungerende marked. Princippet om at definere, på hvilke områder der fortsat er hindringer, kan støttes, selv om Kommissionen i betragtning 4 i det oprindelige forslag har defineret, at de væsentligste hindringer vedrører adgang til nettet og de forskellige

grader af markedsåbning. Imidlertid kan den støtte tilføje om at sikre lige vilkår med hensyn til produktion og beskyttelsen af de små og sårbare forbrugeres rettigheder samt angivelse af brændselskilderne (betragtning 2). Henvisningen til adskillelse af ejerskab kan ikke indarbejdes (se begrundelse under ændringsforslag 164). Henvisningen til at behandle tendensen til øget efterspørgsel efter elektricitet vil blive indarbejdet i Kommissionens kommende forslag til et rammedirektiv om energieffektivitet.

Ændringsforslag 6 specificerer, at de forskellige fremgangsmåder til internalisering af eksterne omkostninger ikke bidrager til ligestilling. Kommissionen har altid argumenteret for dette, som f.eks. i sit forslag om energibeskatning fra 1997. (betragtning 6). Hvad angår spørgsmålet om støtte til visse dele af energisektoren er Kommissionen ved at gennemføre en undersøgelse af støtteformer til de forskellige brændselskilder. Rapporten vil blive offentliggjort i løbet af dette år og vil eventuelt indeholde forslag til foranstaltninger.

Ændringsforslag 7 understreger betydningen af ikke-diskriminerende adgang til nettene, og at der foreligger favorable investeringsvilkår. (betragtning 7).

Ændringsforslag 8 fastslår, at etablering og vedligeholdelse af netinfrastrukturen vil bidrage til en stabil forsyning. Kommissionen er enig heri, men flytter teksten fra betragtning 5 til betragtning 20, som omhandler forsyningssikkerheden.

Ændringsforslag 12 vedrørende regulering understreger betydningen af et effektivt reguleringssystem og behovet for i det mindste at fastsætte juridisk bindende ordninger til beregning af transmissions- og distributionstariffer, i stedet for at understrege betydningen af regeludstedende myndigheder med kompetence til at fastsætte eller godkende tarifferne. Denne ændring kan principielt støttes, idet det institutionelle element er mindre vigtigt end garantien for en effektiv regulering. Praksis i medlemsstater med effektiv regulering giver den regeludstedende myndighed mulighed for at godkende eller fastsætte ordningerne, idet det overlades til systemoperatørerne at offentliggøre de individuelle tariffer. Når ordningerne anvendes på en ikke-diskriminerende måde og offentliggøres, inden de træder i kraft, kan der sikres en effektiv regulering. Kravet om at de regeludstedende myndigheder skal være uafhængige af de nationale regeringer kan ikke accepteres (betragtning 12).

Ændringsforslag 59 indeholder krav om, at de regeludstedende myndigheder skal etablere markedsbaserede mekanismer til udligningsformål, så snart elektricitetsmarkedet er tilstrækkeligt smidigt. Dette afspejles i betragtning 13 og udvides til også at omfatte udligning inden for gassystemet. Den del af ændringsforslaget, som fastslår, at den regeludstedende myndighed ikke kun skal godkende eller fastsætte tariffer, men også offentliggøre disse, kan ikke støttes. Dette er ikke nødvendigvis en opgave for den regeludstedende myndighed, men kan pålægges de operatører, der leverer de pågældende tjenester.

I ændringsforslag 75 får de regeludstedende myndigheder til opgave at sikre, at de ved godkendelsen eller fastsættelsen af transmissions- og distributionstariffer, tager hensyn til fordelene ved decentraliseret produktion og til foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring. Dette afspejles i betragtning 14, og i artikel 22, stk. 1, litra g).

Ændringsforslag 14 fastslår, at fordelene ved det indre marked hovedsagelig er af økonomisk art, og at de positive virkninger for beskæftigelsen skyldes en nedgang i energiomkostningerne. Den sidste del kan accepteres, men omformuleres lidt, så den afspejler den kendsgerning, at effektivitetsforbedringer udgør fordelene, disse kan omsættes til prisnedsættelser, men priserne afhænger også af andre eksterne faktorer. Imidlertid er fordelene ved det indre marked ikke kun af økonomisk art. (betragtning 15).

Ændringsforslag 18 specificerer bestemmelserne om undersøgelse af forsyningssikkerhedssituationen i Fællesskabet, idet der tages hensyn til transmissionskapaciteten mellem medlemsstaterne. Det specificeres, at denne kontrol skal foretages i så god tid, at der kan træffes og gennemføres passende foranstaltninger i tide. Kommissionen støtter disse specifikationer. Den sidste sætning i ændringsforslag 18 fastslår, at energieffektivitet og energibesparende foranstaltninger bør fremmes gennem skatte- og afgiftsmæssige tilskyndelsesforanstaltninger. Kommissionen kan ikke støtte dette, da det også er for restriktivt. Skatte- og afgiftsmæssige tilskyndelsesforanstaltninger er et vigtigt instrument til at fremme energieffektivitet og energibesparende foranstaltninger, men andre foranstaltninger som målsætninger eller positive tilskyndelsesforanstaltninger vil ligeledes være nødvendige. (betragtning 20).

Ændringsforslag 95/96 indeholder en anmodning om at man tager EU's stigende afhængighed af naturgas i betragtning og at man bør overveje at gennemføre foranstaltninger til fremme af gensidige aftaler om adgang til tredjelandes net. Kommissionen støtter denne tilføjelse; den er fuldt ud på linje med Kommissionens politik vedrørende forsyningssikkerheden og med Kommissionens politik over for kandidatlandene og tredjelande (betragtning 5).

Ændringsforslag 103 og 104 kan godkendes, for så vidt som de er forenelige med målsætningen om at gennemføre en effektiv regulering (og ikke under formodning om at dele direktivet i to) (betragtning 12). Imidlertid går henvisningen til forudgående godkendelse af tariffer eller ordninger for fastsættelse af tariffer for adgang til gaslagre videre end Kommissionens forslag, som tillader et valg mellem forhandlet og reguleret adgang til oplagring, da der eksisterer forskellige fleksibilitetsmekanismer, som der kan tages hensyn til ved forhandlinger. Det sidste forslag kan derfor ikke støttes.

Ændringsforslag 110 indeholder en anmodning om adgang til gasnettet for biogas og gas fremstillet af biomasse af miljøbeskyttelseshensyn, forudsat dette er foreneligt med en sikker og effektiv drift af nettet. Kommissionen har af klarhedshensyn omredigeret betragtningen. (betragtning 21).

Ændringsforslag 111 fastslår, at langfristede "take-or-pay"-kontrakter fortsat er nødvendige for at sikre gasforsyningen i medlemsstaterne og derfor fortsat bør være mulige. Det er Kommissionens opfattelse, at de langfristede kontrakter bør opretholdes som en mulighed (betragtning 22).

Ændringsforslag 112 indeholder i en betragtning en anmodning om en forpligtelse til at forsyne kunder med gas. Kommissionen kan kun godkende idéen om forpligtelse til at forsyne kunder med gas, for så vidt de er tilsluttet gasnettet. I modsætning til elektricitet er gas et brændstof, der kan substitueres, og der kan ikke pålægges nogen pligt til at forsyne alle kunder (betragtning 23).

Artikel 1

Ændringsforslag 118 indfører i artikel 1 i det ændrede gasdirektiv en henvisning om, at direktivet også skal gælde for biogas og gas fremstillet af biomasse. Kommissionen kan acceptere denne tilføjelse men indfører en klausul gående ud på, at dette gælder for disse gasser, i det omfang de teknisk og sikkert kan tilføjes naturgassystemet. (artikel 1 og artikel 10, stk. 3 i gasdirektivet).

Artikel 2 - Definitioner

Princippet i ændringsforslag 30 om definitionen på energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring støttes af Kommissionen, men definitionen omformuleres, fordi den ikke var tilstrækkelig præcis i ordlyden. (Artikel 2, nr. 30 - elektricitet).

Ændringsforslag 33, som indeholder en definition på en decentral producent, er blevet omdefineret som decentraliseret produktion, som er tilsluttet distributionssystemet, da dette begreb er mest almindeligt i litteraturen. (Artikel 2, nr. 32 - elektricitet).

Ændringsforslag 39 om definitionen på videregivelse af oplysninger er blevet omformuleret og kravet gjort mindre strengt. Henvisningen til specifikationen af omkostninger skulle tages ud, da - som anført i begrundelsen under ændringsforslag 6 - forskellene med hensyn til internalisering af de eksterne omkostninger og til støtte for brændselskilder, ville give anledning til ulige sammenligninger. (Artikel 2, nr. 33) -elektricitet).

Ændringsforslag 119 og 120 ændrer definitionerne på gaslagre og LNG-faciliteter for at tydeliggøre grænsefladen mellem disse med hensyn til oplagring. Kommissionen accepterer disse ændringer med omformulering. (Artikel 9, stk. 9 og artikel 2 - gas).

Ændringsforslag 124 foreslår, at der indsættes en definition på 'fleksibilitets instrument'. Princippet godkendes, men formuleringen ændres lidt. (Artikel 2, nr. 15 - gas).

Artikel 3 - Universelle tjenesteforpligtelser og forsyningspligt

Ændringsforslag 40, som tilføjer bæredygtig udvikling til direktivets anvendelsesområde, er blevet forkortet i ordlyden uden at ændre meningen.

Ændringsforslag 41 og 125 indfører klimaændringer, energieffektivitet og forskning og udvikling blandt de emner, som forsyningspligten kan vedrøre. Kommissionen kan tilslutte sig disses betydning, og kan acceptere tilføjelsen af foranstaltninger vedrørende energieffektivitet og klimaændringer som udvidelser af miljøbeskyttelsen, som allerede er medtaget i artikel 3, stk. 2. Selvom forskning og udvikling i visse tilfælde kan udføres i forbindelse med de offentlige serviceforpligtelser, er det ikke nødvendigt specifikt at henvise til dette i artikel 3, stk. 2.

Tilføjelsen i ændringsforslag 125 om, at de offentlige serviceforpligtelser ikke må indskrænke konkurrencen mellem gasselskaberne uforholdsmæssigt, inkorporeres, som følge af at Kommissionen i sin rapport om foranstaltninger til opfyldelse af offentlige serviceforpligtelser vil vurdere deres virkning for konkurrencen både på elektricitets - og gasmarkedet. Dette følger ligeledes af ændringsforslag 127 og 128. Imidlertid er henvisningen til de regeludstedende myndigheders overvågning af detailpriserne, egentlig høring af forbrugersammenslutninger og muligheden for at

indføre prislofter for detaljerede for dette rammedirektiv. Desuden bidrog forekomsten af prislofter til krisen i forsyningssikkerheden i Californien, da prissignalet blev fordrejet. Disse forhold bør overlades til nærhedsprincippet. (Artikel 3, stk.2, og stk. 8, artikel 26, stk.1 - elektricitet og artikel 3, stk. 2, og stk. 7 og artikel 28, stk.1 - gas).

Ændringsforslag 42 og 126 strammer bestemmelserne vedrørende beskyttelse af sårbare kunder og forpligter medlemsstaterne til at garantere, at der indføres procedurer, der giver de enkelte kunder mulighed for at skifte leverandør. Kommissionen har ændret denne bestemmelse lidt og henviser til privilegerede kunder, da de har ret til at vælge deres leverandør og derfor bør være i stand til at skifte til en ny leverandør. Tilføjelsen af en sætning om, at "evnen til at betale skal defineres" passer ikke ind i en artikel i et direktiv. Tilføjelsen om at forsyningspligten er et dynamisk begreb eller at intet i dette direktiv bør forhindre medlemsstaterne i at styrke de små og mellemstore kunders stilling tilføjer ikke noget af værdi til direktivet. Restriktionen i artikel 3, stk. 3 i ændringsforslag 126 til kun at omfatte privatkunder, kan ikke godkendes. (Artikel 3, stk. 3 og 4 - elektricitet, artikel 3, stk. 4 - gas).

Ændringsforslag 43 indfører pligt til klart at angive brændselskilder i selve direktivet. I det oprindelige forslag indgik dette i bilaget. Desuden specificerer det oplysningskravene mere detaljeret. Kommissionen er enig i, at oplysning er vigtig med henblik på at sikre et effektivt valg og har ikke noget imod, at det medtages i artiklen eller at det specificeres. Imidlertid er ændringsforslaget for detaljeret. Kommissionen mindsker derfor kravene om oplysning i en vis grad. Pligten til at pålægge selskaber sanktioner, hvis de ikke opfylder kravene, specificerer den procentvise produktion fra kombinerede kraftvarmeproduktionsanlæg eller etableringen af et certificeret organ, som skal sikre gennemsigtighed i forbindelse med kvantitet og produktionsformer, er for detaljeret og bør overlades til nærhedsprincippet. (Artikel 3, stk.5 - elektricitet).

Ændringsforslag 45 forpligter medlemsstaterne til at fastsætte mindstekrav med hensyn til tidsfrister for tilslutninger og reparationer, som systemoperatørerne skal overholde. Kommissionen har tilføjet overholdelse af de foranstaltninger, som medlemsstaterne træffer for at sikre dette, til de opgaver, der påhviler de regeludstedende myndigheder i artikel 22. (Artikel 22, litra d) - elektricitet og tilføjet det i artikel 22, litra d) for gas).

Ændringsforslag 46 specificerer, at medlemsstaterne skal meddele alle de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at opfylde forsyningspligten og til offentlige serviceforpligtelser efter direktivets gennemførelse, og derefter hvert andet år eventuelle ændringer af disse foranstaltninger. Ændringsforslag 46 og en del af ændringsforslag 125 tilføjer specifikt de offentlige serviceforpligtelser vedrørende miljøbeskyttelse, gennem fremme af vedvarende energikilder og energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring. (Artikel 3, stk. 8 - elektricitet, artikel 3, stk. 2 - gas)

Ændringsforslag 48 og 129 specificerer, at forbrugerne skal oplyses om deres rettigheder med hensyn til forsyningspligt. (Bilag, litra f).

Artikel 5 - Bevillingsprocedurer (elektricitet)

Ændringsforslag 50 foreslår forenkede bevillingsprocedurer for små eller tilsluttede producenter under 15 mW. Kommissionen kan principielt godkende dette, men har ændret ordlyden i overensstemmelse med den relevante bestemmelse i direktiv 2001/77/EF om vedvarende energikilder på det indre elektricitetsmarked. Kommissionen støtter ikke den del af ændringsforslaget, hvori det fastslås, at en bevilling ikke finder anvendelse på brændselsceller, mikrokraftvarmeteknologier eller tilsvarende nye teknologier på private lokaler. Bevilling bør kræves f.eks. af hensyn til tilliggende lokaler med hensyn til støj osv., men der bør gennemføres hurtigere procedurer. (Artikel 5, stk. 3).

Artikel 6 - Udbudsprocedure (elektricitet)

Ændringsforslag 51 tilføjer til mulighederne for udbud en mulighed for udtrykkeligt at gøre energieffektivitetsforanstaltninger gennem efterspørgselsstyring til genstand for et udbud af hensyn til forsyningssikkerheden og miljøbeskyttelsen. Kommissionen er enig i, at energieffektiviteten og besparelserne er vigtige både for forsyningssikkerheden og miljøbeskyttelsen. Bestemmelsen om at Kommissionen kan koordinere udbudsproceduren, hvis flere medlemsstater er berørt, er overflødig, da udbuddene offentliggøres i De Europæiske Fællesskabers Tidende. (Artikel 6, stk. 1 - elektricitet).

Artikel 6a (elektricitet), 4a (gas) - Overvågning af forsyningssikkerheden

Ændringsforslag 53, 54, 130 og 131 indeholder forslag om, at Kommissionen nedsætter en gruppe bestående af europæiske regeludstedende myndigheder for elektricitets- og gasmarkedene. Kommissionen har til hensigt at nedsætte et sådant rådgivende organ om kort tid ved kommissionsbeslutning. Formålet med denne gruppe vil være at fremme samarbejde og koordinering mellem de nationale regeludstedende myndigheder for at fremme udviklingen på det indre marked for elektricitet og gas og søge at opnå ensartet anvendelse i alle medlemsstater af de bestemmelser, der er fastsat i dette direktiv og i forordningen om grænseoverskridende salg af elektricitet.

Ændringsforslag 109 medtager miljøbeskyttelsen og de offentlige serviceforpligtelser ud over forsyningssikkerheden som en grund til at overvåge ligevægten mellem udbud og efterspørgsel. Kommissionen kan acceptere denne tilføjelse. Den anerkender energieffektiviteten og energibesparelsernes betydning i forbindelse med forsyningssikkerheden som afspejlet i ændringsforslag 51. (Artikel 6, litra a) - elektricitet, artikel 4, litra a) - gas).

Ændringsforslag 132 tilføjer i Kommissionens rapport om forsyningssikkerheden med naturgas en undersøgelse af aspekter vedrørende naturgasnettets kapacitet. Det kan accepteres. Kommissionen foreslog i dens seneste meddelelse om den europæiske energiinfrastruktur, at man kombinerede forsyningssikkerhedsrapporten med en rapport om situationen vedrørende infrastrukturen. (Artikel 26, stk. 1, elektricitet, artikel 28, stk. 1, gas).

Artikel 7a - 10 - Uafhængighed mellem transmissions- og distributionsystem operatører

Af ændringsforslag 56 kan Kommissionen acceptere den del, der ændrer artikel 7, stk. 6, litra c), som indeholder forslag om at systemoperatøren skal have tilstrækkelige beslutningsbeføjelser med hensyn til de aktiver, der er nødvendige for at sikre vedligeholdelse og udvikling af nettet, med en ændret ordlyd. Dette gælder også for ændringsforslag 163, som har samme målsætning med en anden ordlyd, og ændringsforslag 62 om distributionssystemoperatøren. Kommissionen har ændret ordlyden af ændringsforslag 137 vedrørende gassystemoperatører på samme måde (artikel 7, stk. 4, litra c) - elektricitet, artikel 7a, stk. 2, litra c) - gas).

Ændringsforslag 135 specificerer, at metoderne til fastlæggelse af tariffer og betingelserne for afstemning af udbud og efterspørgsel inden for gassystemet skal godkendes eller fastlægges af den regeludstedende myndighed. Tarifferne og reglerne skal offentliggøres. Dette er på linje med ændringsforslag 76. (artikel 7, stk. 3, elektricitet og gas).

Ændringsforslag 140 indeholder anmodning om, at der af miljøhensyn gives adgang til gasnettet for biogas og gas fremstillet på grundlag af biomasse, på betingelse af at dette kan finde sted på en måde, der er forenelig med en sikker og effektiv drift af netværket på et miljømæssigt grundlag. Kommissionen foreslår, at dette ændringsforslag omredigeres af klarhedshensyn. (Artikel 10, stk. 3, gas).

Artikel 8 - TSO'ernes vedligeholdelse og udvikling af nettet

Ændringsforslag 57 fastslår, at omkostningerne ved tilslutning af nye producenter af elektricitet fra vedvarende energikilder og kraftvarme skal være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende. Det er Kommissionens opfattelse, at tilslutningsomkostningerne for alle producenter skal være ikke-diskriminerende, men at man derudover skal tage hensyn til de specifikke karakteristika og omkostninger og fordele ved at tilslutte producenter fra vedvarende energikilder og kraftvarme til netværket. Dette afspejles i artikel 22. Den udtrykkelige reference til at sikre, at der ikke findes hindringer for stimulering af decentraliseret produktion, er også anført i artikel 22, stk. 1, litra g), hvor de regeludstedende myndigheder skal overvåge de foranstaltninger, som medlemsstaterne træffer for at sikre, at der tages hensyn til fordelene ved at tilslutte producenter fra vedvarende energikilder og distribueret produktion til systemet. (Artikel 22, stk. 1, litra g), elektricitet).

Artikel 13/14 - Adskillelse af regnskaber

Ændringsforslag 66 specificerer, at den regeludstedende myndighed skal have adgang til produktions-, transmissions-, distributions- og leverandørselskabers regnskaber. Kommissionen kan tilslutte sig dette, men kravet er blevet omformuleret for at sikre, at det gøres udtrykkeligt, at disse myndigheder skal have adgang til de pågældende regnskaber, også selv om aktiviteterne ikke udføres af særskilte selskaber. Dette var indeholdt i Kommissionens forslag. Henvisningen til handels- og detailselskaber kan ikke støttes, da disse begreber ikke anvendes i direktivet (Artikel 13, elektricitet).

Artikel 15 and 16 - Adgang til nettet

Ændringsforslag 172 indfører begrebet om, at tarifferne skal afspejle langfristede, marginalt undgåede netværksomkostninger fra decentraliseret elektricitetsproduktion og energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring. Kommissionens forslag overdrager opgaven med at overvåge/fastsætte disse tariffbetingelser til de nationale regeludstedende myndigheder. De vil tage hensyn til det arbejde vedrørende dette emne, der er blevet udført i Madrid og Firenze-foraerne og inden for rammerne af forordningen. (betragtning 14, artikel 22 - elektricitet og gas). Ændringsforslag 172 indfører yderligere begrebet om offentliggjorte benchmarking-tariffer. Dette giver mulighed for afvigelse eller forhandling med hensyn til de offentliggjorte tariffer, og denne del af ændringsforslaget kan derfor ikke accepteres.

Ændringsforslag 70 forpligter systemoperatørerne til at anføre betingelserne for at styrke nettet. Princippet kan støttes, men for at undgå uønskede virkninger, som tvinger systemoperatørerne til at foretage dyre feasibility- og omkostningsundersøgelser efter hvert afslag på adgang, har Kommissionen ændret ordlyden så den afspejler det forhold, at sådanne angivelser kun skal gives efter anmodning (artikel 16, stk. 2) - elektricitet).

Ændringsforslag 145 henviser til adgang til fleksibilitetsinstrumenter. Kommissionen kan acceptere at tilføje adgang til fleksibilitetsinstrumenter til adgang til oplagring, som er et af de vigtigste fleksibilitetsinstrumenter i de fleste medlemsstater. Kommissionen kan imidlertid ikke acceptere, at adgang kræver, at det er nødvendigt både af tekniske og økonomiske grunde. Hvis det kun er nødvendigt af den ene af disse grunde, bør der gives adgang. (artikel 15, stk. 2 - gas).

Artikel 22 - Regulering

Ændringsforslag 76, 149 og 184 om den regeludstedende myndighed kan delvis støttes. Med hensyn til den nationale regeludstedende myndigheds uafhængighed foreslår Kommissionen, at det er vigtigt, at den nationale regeludstedende myndighed er uafhængig af branchens interesser. Henvisningen til benchmarking-tariffer i ændringsforslag 75 under stk. 1, litra a) kan ikke støttes. Kommissionen kan acceptere, at de regeludstedende myndigheder skal godkende eller fastlægge de ordninger, der ligger til grund for beregningen af transmissions- og distributionstariffer, betingelser og vilkår og tariffer for levering af elektricitet til udligningsformål (dette gælder også ændringsforslag 12). (Artikel 22, stk.2 og artikel 22, stk. 4 - elektricitet og gas).

Ændringsforslag 77 og 78 kan accepteres, men udtrykket "de kompetente organer" erstattes med "de nationale regeludstedende myndigheder", da disse er de pågældende kompetente organer. (Artikel 22, stk. 1 - elektricitet og gas).

Ændringsforslag 79, 149 og 151 udvider de nationale regeludstedende myndigheders opgaver med en rapport om markedsdominans, markedskoncentration og aggressiv og konkurrencebegrænsende adfærd. Disse krav tilføjes i artikel 22, ved at stille krav til den regeludstedende myndighed om at overvåge, at "konkurrencen er effektiv". (Artikel 22, stk .1, elektricitet og gas).

Ændringsforslag 60 og 65 fastslår, at transmissions- og distributionssystemoperatørerne "udtrykkeligt skal forpligtes til" at forelægge oplysninger om kapacitetstildeling. Dette omsættes i en opgave for den nationale regeludstedende myndighed til at overvåge, at systemoperatørerne rent faktisk offentliggør samtlige oplysninger om samkøringslinjer, netbrug og kapacitetstildeling til interesserede parter. (Artikel 22, stk. 1, litra e) - elektricitet og tilføjet i artikel 22, stk. 1, litra e) for gas).

Ændringsforslag 90 om forbud mod krydssubsidiering accepteres principielt og afspejles i artikel 22, stk. 1, litra f).

Artikel 23 (elektricitet) – EU import

Ændringsforslag 82 ændrer pligten til at rapportere om den import af elektricitet, der har fundet sted, fra en gang om året til hver tredje måned. Kommissionen er i princippet villig til at acceptere en kortere periode for rapporteringsforpligtelsen (Artikel 23, a).

Artikel 24 (elektricitet)- Strandede omkostninger og små, isolerede systemer

Ændringsforslag 84 lader artikel 24 (elektricitet) udgå. Dette kan accepteres for stk. 1 og 2's vedkommende vedrørende strandede omkostninger, da alle medlemsstater har haft mulighed for at indgive deres ansøgning i henhold til direktivet, og da fristen i stk. 2 er udløbet. Stk. 3 bør imidlertid opretholdes, da det fortsat kan være nødvendigt at have undtagelser for små, isolerede systemer.

Artikel 26 (elektricitet) – 28 (gas) - Rapporter

Ændringsforslag 55, 130 og 132 (vedrørende artikel 6, som flyttes til artikel 26 stk.1, elektricitet) og artikel 28, stk. 1, gas) specificerer bestemmelserne vedrørende undersøgelsen af forsyningssikkerhedssituationen i Fællesskabet, under hensyntagen til udvekslingskapaciteten mellem medlemsstaterne. Det specificeres, at denne overvågning skal gennemføres tidligt nok, så det bliver muligt i tide at træffe de nødvendige foranstaltninger. Kommissionen støtter disse specifikationer.

Ændringsforslag 86 grupperer i en artikel de forskellige rapporter, som Kommissionen har pligt til at offentliggøre. Kommissionen støtter i princippet grupperingen af rapporter, men ændringsforslaget er formuleret for restriktivt. Kommissionen bevarer essensen af alle elementer og tilføjer rapporten om forsyningspligt og om harmoniseringskrav i henholdsvis artikel 3, litra a) og artikel 25.

Ændringsforslag 153 om rapportering vedrørende gasimport fra tredjelande indpasses i artikel 28 i det ændre gasdirektiv under Kommissionens forpligtelser til at afgive rapport.

Bilag

Ændringsforslag 89, 158, 159 og 160 specificerer nogle bestemmelser i bilaget om forbrugerbeskyttelse. De fleste af disse kan godkendes. Da forpligtelsen til at angive oplysninger flyttes fra bilaget til artikel 3, stk. 5 for elektricitet, udgår punkt d) i bilaget. Den del, der vedrører udestående gæld, anses for at være for detaljeret, og falder ind under beskyttelse af sårbare kunder. Forpligtelsen til at tilbyde kunder med

en tilslutningskapacitet på under 10 kW mindst en kontrakt uden fast minimumspris bør ligeledes overlades til nærhedsprincippet.

II. Afslåede ændringsforslag

Alle ændringsforslag (1, 3, 10, 11, 17, 21, 22, 23, 25, 85, 87, 91, 92, 93, 94, 98, 99, 100, 101, 105, 106, 107, 108, 113, 114, 116, 156, 157) vedrørende eller som indebærer, opsplitting af Kommissionens forslag i to separate forslag, et som ændrer elektricitetsdirektiv 96/92/EF, og et der ændrer gasdirektiv 98/30/EF, accepteres ikke. Elektricitets- og gasmarkederne er i stigende grad indbyrdes afhængige og bør derfor behandles parallelt. De fleste af de nye elproducerende anlæg er gasfyrede. At stille aktører, der arbejder på begge markeder, over for to separate sæt regler ville i alvorlig grad hindre en effektiv funktion af det indre marked. Desuden er der risiko for, at opsplittningen af forslaget ville føre til en forskel med hensyn til vedtagelsesdatoerne.

Betragtninger

Ændringsforslag 9 anfører, at kun lokaltejede selskaber kan omfattes af undtagelsen fra forpligtelsen til lovligt at sikre regnskabsmæssig adskillelse for distributionssystemoperatørernes vedkommende i distributionselskaber, der betjener mere end 100 000 kunder. Dette ville skabe forskelsbehandling mellem selskaberne.

Ændringsforslag 16 fastsætter, at grundlaget for et velfungerende marked er ens regler vedrørende skat, støtte og bevillinger. Den Europæiske Union er ikke kommet så langt med harmoniseringen, og alligevel kan man ikke påstå, at markedet ikke fungerer. Der kan gøres forbedringer. Af denne grund har Kommissionen forelagt sit forslag om energibeskatning, og er nu ved at undersøge situationen med hensyn til støtte til brændselskilder.

Ændringsforslag 19 og 83 opfordrer Kommissionen til at fremsætte forslag om kombineret kraftvarmeproduktion og tredjelandes adgang til det indre marked. Kommissionen har til hensigt i år at fremsætte et forslag om kombineret kraftvarmeproduktion og om nødvendigt foranstaltninger om tredjelandes adgang, men et direktiv er ikke et sted, hvor Kommissionen skal opfordres til at fremsætte forslag.

Artikel 2 - Definitioner

Ændringsforslag 180, 27, 29, 31, 35, 36, 37 og 38 vedrører ændringer, der indfører definitioner, som er for detaljerede eller ikke har noget formål inden for rammerne af dette direktiv, på baggrund af at Kommissionen afviser de ændringsforslag, hvori disse definerede udtryk anvendes.

Ændringsforslag 121 og 122, som sletter definitionerne på system og hjælpefunktioner, kan ikke accepteres, da de i kombination med ændringsforslag 120 ikke ville ændre noget substantielt, men gøre definitionen på de forskellige dele af systemet vanskeligere at forstå.

Artikel 6 (elektricitet) - forsyningsikkerhed

Ændringsforslag 52 lader bestemmelsen i artikel 6, som kræver, at tilbud fra bestående produktionsenheder skal modtages i udbud om elektricitetsforsyning, hvis det ekstra behov kan dækkes af bestående produktionsenheder. Dette er i strid med reglerne om offentligt udbud og de generelle principper om loyal konkurrence. En specifikation af primære energikilder kan under alle omstændigheder indføres og gælder ligeledes for de bestående produktionsenheder, hvis medlemsstaterne skulle ønske at udelukke visse former for brændsel.

Artikel 7 (elektricitet), 7a (gas) - Regnskabsmæssig adskillelse vedrørende transmissionssystemoperatøren

Ændringsforslag 164 opfordrer til principiel regnskabsmæssig adskillelse af ejerskabet inden for elektricitet. Hvis medlemsstaterne ikke ville vælge regnskabsmæssig adskillelse vedrørende ejerskabet, skulle de være i stand til at bevise, at de foranstaltninger vedrørende regnskabsadskillelse, de anvender, ville få de samme resultater med hensyn til ikke-forskelsbehandling som den regnskabsmæssige adskillelse. Regnskabsmæssig adskillelse af ejerskab indebærer et alvorligt indgreb i ejendomsrettighederne i medlemsstaterne og kan give anledning til kontroversielle diskussioner om deres lovlighed i henhold til fællesskabsretten. Kommissionen har foreslået lovpligtig regnskabsadskillelse sammen med foranstaltninger vedrørende funktionel adskillelse og vil efter vedtagelsen af dette forslag nøje overvåge resultaterne for at fastslå, om dette er tilstrækkeligt til at nå målet om ikke-diskriminerende adgang til nettet. Kommissionen vil gennemgå denne bestemmelses effektivitet i sin rapport, som omhandlet i artikel 26 (elektricitet og 28 gas), og om fornødent fremsætte forslag til yderligere foranstaltninger.

Ændringsforslag 133 og 139 ville give det integrerede naturgasselskab mulighed for at kontrollere både transmissions- og distributionssystemet. Ansvar for drift af disse net bør ligge hos den lovligt adskilte transmissions- og distributionssystemoperatør, ikke hos det integrerede selskab.

Artikel 10 - Regnskabsmæssig adskillelse af distributionssystemoperatører

Ændringsforslag 170 øger grænsen for fritagelse for forpligtelsen til lovpligtigt at adskille regnskaberne for distributionssystemoperatører inden for elektricitet fra 100 000 til 150 000 kunder. Desuden ville dette kun gælde for lokalt ejede anlæg (jf. det afslåede ændringsforslag 9). Dette ville føre til en undtagelse for for mange distributionsselskaber.

Ændringsforslag 63, 138, 142 ændrer eller lader helt udgå (i gasdelen af forslaget) forpligtelsen til at udnævne en ligebehandlingsansvarlig, som sikrer, at foranstaltningerne vedrørende udelukkelse af diskriminerende adfærd og tavshedspligt opretholdes hos en lovligt adskilt systemoperatør. Kommissionen kan ikke acceptere disse ændringer af denne bestemmelse.

Ændringsforslag 64 indeholder forslag om, at kun "den bogførte værdi" skal anvendes ved evaluering af værdien af netværket, hvis der etableres nye selskaber, der ejes eller kontrolleres af lokale myndigheder. Direktivet er ikke det rette sted at anføre detaljer om evaluering af værdien af nettene, som har en væsentlig indflydelse på tariffer og på de pågældende selskabers levedygtighed. Dette bør overlades til nærhedsprincippet og

de europæiske regeludstedende fora og om muligt undersøges i henhold til konkurrencereglerne, herunder statsstøttereglerne.

Artikel 14 (elektricitet) - Separate regnskaber og gennemsigtighed

En del af ændringsforslag 67 ændrer bestemmelsen om, at de adskilte regnskaber kun gælder for transmissions- og distributionsaktiviteter på den ene side og produktions- eller forsyningsaktiviteterne på den anden side. Dette kan ikke accepteres, da selskaberne i en række år de jure eller de facto vil tilbageholde forbrugere uden frit forsyningsvalg. Risikoen for krydssubsidiering består derfor fortsat og bør kontrolleres af de nationale regeludstedende myndigheder. Detaljerne om hvad der kan medregnes i distributionstarifferne bør overlades til nærhedsprincippet, til de nationale regeludstedende myndigheder.

Ændringsforslag 68 vedrørende separate regnskaber og styring af fremtidige fonde til nukleare nedluknings- og affaldsforvaltningsaktiviteter kan ikke støttes. Kommissionen er enig i, at der er tale om et vigtigt spørgsmål, men emnet kan behandles i henhold til de relevante fællesskabsregler, som omhandler sådanne foranstaltninger. Dets plads er ikke i direktivet. Kommissionen er ved at forberede en rapport om de forskellige former for offentlig støtte til brændselskilder. Denne rapport vil blive offentliggjort senere i år og vil indeholde konklusioner og eventuelle forslag til foranstaltninger.

Artikel 16 (elektricitet), 14 (gas) - Adgang til nettet

Ændringsforslag 72 og 146 fastsætter, at den disponible kapacitet på gas- og elektricitetsnettene, som ikke bruges, skal være tilgængelig for systemets brugere. Dette behandles i henhold til elektricitetsforordningen og i Madrid-forummet for gas.

Ændringsforslag 161, 175 og 183 forsøger at genindføre en mulighed for forhandling vedrørende adgang til gasnettet og give mulighed for reservering af kapacitet i netinfrastrukturen. Tarifferne eller i det mindste den ordning, der anvendes til at fastsætte eller beregne tarifferne, skal godkendes af den regeludstedende myndighed, inden de træder i kraft. Kun adgang på grundlag af offentliggjorte tariffer kan opfylde målsætningen om ikke-diskrimination.

Artikel 19 - Gensidighed

Ændringsforslag 74 udvider gensidighedsprincippet inden for elektricitet. Kommissionen er imod enhver ændring af de nuværende bestemmelser om gensidighed, som på passende vis afbalancerer målsætningerne om konkurrence og åbning af markederne.

Ændringsforslag 148 sletter gensidighedsprincippet fra det ændrede gasdirektiv. Dette kan ikke accepteres, da medlemsstaterne med en større grad af markedsåbning vil kunne ønske at opretholde denne mulighed, indtil markedsåbningen er fuldført i alle medlemsstater.

Artikel 22 - Regulering

Ændringsforslag 81 og 152 indeholder en mulighed for, at de nationale regeludstedende myndigheder kan kræve frigørelse af elektricitetsproduktion og gas- og elektricitetskapacitet fra langfristede kontrakter. Ændringsforslag 81 fastsætter også, at medlemsstaterne skal sikre, at de nationale regeludstedende myndigheder kan pålægge elektricitetselskaberne forsyningspligt. Det indeholder også et krav om, at de nationale regeludstedende myndigheder skal aflægge beretning en gang om året til det nationale parlament. Disse foranstaltninger bør overlades til nærhedsprincippet. Kommissionen finder, i det mindste på det nuværende stadium, at det er nødvendigt at overvåge fremskridtene med hensyn til at skabe et konkurrencedygtigt indre marked, inden der træffes beslutning om elektricitets- og gasfrigørelsesprogrammer på fællesskabsplan.

Forskelligt

Ændringsforslag 155 giver medlemsstaterne to år til at gennemføre direktivet. Dette er unødvendigt lang tid, da den grundlæggende lovgivning er på plads eller under udarbejdelse i alle medlemsstater.

Ændringsforslag 87 ophæver kun elektricitetstransitdirektivet og lader gastransitdirektivet bestå, og vil således give mulighed for forhandlet tredjeparts adgang til transit af gas. Kommissionen fastholder, at der for at opnå ikke-diskriminerende adgang til nettet bør være ensartethed med hensyn til adgangsordningerne, offentliggørelseskrav og løsning af tvister for hele netværket, herunder for transit og grænseoverskridende transmission inden for det indre gasmarked.

Ændringsforslag 44 og 80 er for detaljerede i dette direktiv, som hovedsagelig er et rammedirektiv, og de bør derfor overlades til nærhedsprincippet.

C. Udvikling inden for rammerne af Rådet

Mange af ændringerne fra de forskellige formandsskaber er forenelige med Parlamentets ændringsforslag og kræver ikke yderligere forklaring. Andre ændringer er i vid udstrækning tekstmæssige eller detaljerede i sin art og tjener hovedsagelig til at tydeliggøre teksterne.

D. Konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Barcelona

Det Europæiske Råds konklusioner, hvori det fastsættes, at alle privatkunder skal være omfattet inden 2004, er blevet indarbejdet i artikel 19 (elektricitet) og artikel 18 (gas).

Desuden er der blevet taget hensyn til Rådets konklusioner vedrørende beskyttelse af fjernliggende områder i artikel 3, stk. 4 (elektricitet) og artikel 3, stk. 3 (gas).

Det Europæiske Råds anmodning om at Europa-Kommissionen hvert år skal offentliggøre en rapport om, hvor langt gennemførelsen af disse direktiver er kommet, er blevet indarbejdet i artikel 26 (elektricitet) og artikel 28 (gas).

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om ændring af direktiv 96/92/EF og 98/30/EF om fælles regler for det indre marked for henholdsvis elektricitet og naturgas

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2, artikel 55, og artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³,

efter proceduren i traktatens artikel 251⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet⁵ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/30/EF af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas⁶ har givet meget vigtige bidrag til gennemførelse af de indre markeder for elektricitet og gas.
- (2) Erfaringerne fra gennemførelsen af disse direktiver viser, at der er begyndt at opstå store fordele på det indre marked for elektricitet og gas i form af effektivisering, prisfald, bedre service og øget konkurrence. Der er imidlertid stadig betydelige mangler og fortsat muligheder for at få markederne til at fungere bedre, **bl. a. med hensyn til sikring af lige vilkår på produktionsniveau og mindskelse af risikoen for aggressiv adfærd, sikring af ikke-diskriminerende transmissions- og distributionstariffer via netadgang på grundlag af tariffer, der offentliggøres, inden de træder i kraft, og sikring af at små og sårbare kunders rettigheder beskyttes, og at der gives oplysninger om, hvilke brændselskilder der er anvendt til elektricitetsproduktionen.**

---

¹ EFT C

² EFT C

³ EFT C

⁴ EFT C

⁵ EFT L 27 af 30.1.1997, s. 20.

⁶ EFT L 204 af 21.7.1998, s. 1.

- (3) Det Europæiske Råd i Lissabon den 23. og 24. marts 2000 opfordrede til en hurtig indsats for at fuldføre det indre marked for både elektricitet og gas og til at fremskynde liberaliseringen i disse sektorer, idet målet er, at det indre marked bliver fuldt funktionsdygtigt. Europa-Parlamentet opfordrede i sin beslutning af 6. juli 2000 om Kommissionens anden rapport om liberalisering af energimarkederne Kommissionen til at vedtage en detaljeret tidsplan for opfyldelse af nøje fastlagte målsætninger med henblik på gradvis at opnå fuldstændig liberalisering af energimarkedet.
- (4) **De frihedsrettigheder, der er sikret de europæiske borgere i EF-traktaten - fri udveksling af varer og tjenesteydelser og fri etableringsret - er kun mulige i et helt åbent marked, hvor alle forbrugere frit kan vælge leverandør, og alle leverandører frit kan levere til deres kunder.**
- (5) **I betragtning af den forventede stigning i afhængigheden af naturgas bør det overvejes at gennemføre initiativer og foranstaltninger til fremme af gensidige aftaler om adgang til tredjelandes net samt markedsintegration.**
- (6) De væsentligste hindringer for at gennemføre et fuldt fungerende indre marked er spørgsmålet om adgang til nettet, **nettarifering**, de forskellige grader af markedsåbning medlemsstaterne imellem **og forskellige metoder til internalisering af de eksterne omkostninger.**
- (7) **Det er en forudsætning for velfungerende konkurrence, at der er sikret ikke-diskriminerende, gennemsigtig adgang til nettene til rimelige priser. Samtidig skal nettene vedblive at være attraktive for investorer.**
- (8) En vigtig forudsætning for at få gennemført en ikke-diskriminerende netadgang er, at transmissionssystemoperatørens uafhængighed sikres. Bestemmelserne om regnskabsmæssig adskillelse bør derfor udvides. For at opnå ikke-diskriminerende adgang til distributionsnettet må der indføres krav til både gas- og eldistributionssystemoperatøren om regnskabsmæssig adskillelse.
- (9) For ikke at pålægge små distributionsselskaber en uforholdsmæssig stor finansiel og administrativ byrde bør medlemsstaterne om nødvendigt kunne undtage disse fra kravene om regnskabsmæssig adskillelse.
- (10) Der bør træffes yderligere foranstaltninger for at sikre gennemsigtige, forudsigelige og ikke diskriminerende tariffer for adgang til vigtig transport og dermed forbundet infrastruktur, herunder oplagring og andre hjælpefaciliteter. Disse tariffer skal gælde for alle systembrugere på et ikke-diskriminerende grundlag.
- (11) I lyset af den erfaring, der er høstet med gennemførelsen af Rådets direktiv 90/547/EØF af 29. oktober 1990 om transit af elektricitet gennem de overordnede net⁷ og Rådets direktiv 91/296/EØF af 31. maj 1991 om transit af naturgas gennem de overordnede net⁸ bør der træffes foranstaltninger for at sikre ensartet og ikke-

---

⁷ EFT L 313 af 13.11.1990, s. 30. Direktivet er senest ændret ved Kommissionens direktiv 98/75/EF (EFT L 276 af 13.10.1998, s. 9).

⁸ EFT L 147 af 12.6.1991, s. 37. Direktivet er senest ændret ved Kommissionens direktiv 95/49/EF (EFT L 233 af 30.9.1995, s. 86).

diskriminerende adgangsordninger for transmission, herunder grænseoverskridende **transmission af gas og elektricitet** medlemsstaterne imellem.

- (12) Det er vigtigt, at der finder **en effektiv regulering sted, som forstås af** nationale regeludstedende myndigheder som garanti for ikke-diskriminerende adgang til nettet. Disse myndigheder bør i det mindste have kompetence til at fastsætte eller godkende **tarifferne eller i det mindste de metoder, der ligger til grund for beregningen af** transmissions- og distributionstariffer og tariffer for adgang til LNG-faciliteter. **Disse tariffer bør offentliggøres,** inden de træder i kraft.
- (13) **For at sikre en effektiv markedsadgang for nye selskaber er det nødvendigt at indføre ikke-diskriminerende og omkostningsafspejlende afbalanceringsmekanismer. Så snart elektricitets- og gasmarkederne er tilstrækkeligt smidige, bør dette opnås ved indførelse af markedsbaserede mekanismer for forsyning og køb af elektricitet og gas, som der er behov for inden for rammerne af afbalanceringskravene. Så længe sådanne smidige markeder ikke findes, bør de regeludstedende myndigheder spille en aktiv rolle for at sikre, at de afbalancerende tariffer er ikke-diskriminerende og afspejler omkostningerne.**
- (14) De nationale regeludstedende myndigheder bør **selv** kunne **fastsætte eller** godkende tariffer, **eller de metoder, der ligger til grund for beregningen af tarifferne,** på grundlag af et forslag fra transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører eller LNG-operatører eller på grundlag af et forslag, som disse operatører og netværksbrugere er enige om. **Ved udførelsen af disse opgaver bør de nationale regeludstedende myndigheder sikre, at transmissions- og distributionstarifferne er ikke-diskriminerende og afspejler omkostningerne, og tage hensyn til de langfristede, marginale, sparede netomkostninger som følge af decentral produktion og foranstaltninger til efterspørgselsstyring.**
- (15) Fordelene ved det indre marked skal komme hele Fællesskabets industri og handel, herunder små og mellemstore virksomheder, og alle Fællesskabets borgere til gode så hurtigt som muligt **såvel ud fra en rimelighedsbetragtning som** af hensyn til konkurrenceevnen og **den jobskabelse, som vil være en indirekte følge af de effektiviseringsgevinster, som virksomhederne opnår.**
- (16) Gas- og elektricitetskunderne skal frit kunne vælge leverandør. Der bør imidlertid gås etapevis frem **ud fra en konkret frist,** når det drejer sig om gennemførelse af det indre elektricitets- og gasmarked, således at virksomhederne kan tilpasse sig og for at sikre, at der findes tilstrækkelige foranstaltninger og systemer til at beskytte kundernes interesser, og sikre, at de har en reel og effektiv ret til at vælge leverandør.
- (17) En gradvis markedsåbning hen mod fuld konkurrence skulle lidt efter lidt fjerne forskellene medlemsstaterne imellem. Der bør sikres gennemsigtighed og sikkerhed i forbindelse med direktivets gennemførelse.
- (18) Direktiv 98/30/EF indeholder bestemmelser om adgang til oplagring som en del af gassystemet. I lyset af de erfaringer, der er indvundet ved gennemførelse af det indre marked, bør der træffes yderligere foranstaltninger for at tydeliggøre bestemmelserne for adgang til oplagring og andre hjælpefunktioner og styrke adskillelsen mellem drift af transmissions- og distributionssystemer og, når det drejer sig om gas, oplagring og LNG-faciliteter.

- (19) Næsten alle medlemsstater har valgt at sikre konkurrence inden for elektricitetsfremstilling gennem en gennemsigtig bevillingsprocedure. Medlemsstaterne bør dog have mulighed for at sikre forsyningssikkerhed ved iværksættelse af en udbudsprocedure, hvis der ikke opbygges tilstrækkelig elektricitetsfremstillings kapacitet på grundlag af bevillingsproceduren.
- (20) Af hensyn til forsyningsikkerheden må ligevægten mellem forsyning og efterspørgsel overvåges i hver enkelt medlemsstat, **efterfulgt af en rapport om situationen på fællesskabsplan, under hensyntagen til sammenkoblingskapaciteten mellem de forskellige zoner. Denne overvågning bør finde sted i tilstrækkelig god tid, så der kan træffes passende foranstaltninger, hvis forsyningssikkerheden er truet. Etablering og vedligeholdelse af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet, burde bidrage til at sikre en stabil elektricitets- og gasforsyning.**
- (21) Medlemsstaterne sørger for at sikre biogas og gas fremstillet af biomasse ikke-diskriminerende adgang til gasnettet på betingelse af, at en sådan adgang er fuldt forenelig med de relevante tekniske regler og sikkerhedsstandarder.**
- (22) Langfristede kontrakter vil fortsat være en vigtig del af medlemsstaternes gasforsyning og bør fortsat være mulige for gasforsyningsselskaberne i det omfang, de ikke er i modstrid med dette direktivs målsætninger og er i overensstemmelse med traktaten, herunder konkurrencereglerne.**
- (23) Medlemsstaterne må drage omsorg for, at alle kunder nyder samme ret til at få leveret elektricitet af en bestemt kvalitet til overkommelige, **klart sammenlignelige, gennemsigtige** og rimelige priser. **Medlemsstaterne må også sikre, at alle endelige kunder, der er tilsluttet systemet, bliver underrettet om deres ret til at få leveret naturgas af en bestemt kvalitet til rimelige priser.** For at sikre, at der opretholdes den højest mulige standard af offentlig service i Fællesskabet, skal alle foranstaltninger truffet af medlemsstaterne med henblik på at opfylde målsætningerne for dette direktiv, regelmæssigt meddeles Kommissionen. Kommissionen offentliggør regelmæssigt en rapport, der analyserer de foranstaltninger, der er truffet på nationalt plan for at opfylde målsætningerne for offentlig service, og sammenligner deres effektivitet med henblik på at henstille, at der træffes foranstaltninger på nationalt plan for at opnå høje standarder for offentlig service.
- (24) Kravet om at meddele Kommissionen eventuelle afslag på tilladelse til at bygge ny fremstillingskapacitet har vist sig at være en unødvendig administrativ byrde og bør derfor fjernes.
- (25) I overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, jf. EF-traktatens artikel 5, kan målene for den foreslåede foranstaltning, nemlig oprettelse af et velfungerende indre marked for elektricitet og gas med lige konkurrenceforhold, ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af foranstaltningens omfang og virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan. Dette direktiv omfatter kun det, som er nødvendigt, for at de pågældende mål kan nås, og det er ikke mere vidtrækkende end det er nødvendigt i forhold til de fastsatte mål.
- (26) For at sikre ensartet behandling ved adgang til elektricitets- og gasnet, også i tilfælde af transit, bør direktiv 90/547/EØF og 91/296/EØF ophæves .

- (27) Direktiv 96/92/EF og 98/30/EF bør ændres i overensstemmelse hermed.
- (28) **Dette direktiv respekterer de fundamentale rettigheder og overholder de principper, der er nedfældet navnlig i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder -**

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Ændring af direktiv 96/92/EF

I direktiv 96/92/EØF foretages følgende ændringer:

- (1) Artikel 1, 2 og 3 affattes således:

"Artikel 1

Dette direktiv fastsætter fælles regler for produktion, transmission, distribution **og forsyning** af elektricitet. Det fastlægger regler for, hvorledes elektricitetssektoren skal organiseres og fungere, hvordan der opnås adgang til markedet, hvilke kriterier og procedurer der skal anvendes ved indkaldelse af tilbud og udstedelse af bevillinger, samt hvorledes systemer skal drives.

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved :

- 1) "produktion": fremstilling af elektricitet
- 2) "producent": en fysisk eller juridisk person, der fremstiller elektricitet
- 3) "egenproducent": en fysisk eller juridisk person, der fremstiller elektricitet hovedsagelig til eget brug
- 4) "uafhængig producent":
  - a) en producent, som ikke varetager transmission eller distribution af elektricitet i det område, der er dækket af det system, hvor den pågældende er etableret
  - b) i medlemsstater, hvor der ikke findes vertikalt integrerede elektricitetselskaber, og hvor der anvendes en udbudsprocedure, en producent, jf. definitionen i litra a), der eventuelt ikke udelukkende er underlagt den økonomiske rangfølge i det sammenkoblede system
- 5) »transmission«: transport af elektricitet via det sammenkoblede højspændingssystem med henblik på levering af elektricitet til endelige kunder eller distributionselskaber, **men omfatter ikke forsyning**

- 6) **"transmissionssystemoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der skal forestå driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af transmissionssystemet i et givet område samt om relevant dets samkøringslinjer med andre systemer, og sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstillе en rimelig efterspørgsel efter transmission af elektricitet**
- 7) "distribution": transport af elektricitet via mellem- og lavspændingsdistributionssystemer med henblik på levering af elektricitet til kunder, **men omfatter ikke forsyning**
- 8) **"distributionssystemoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der skal forestå driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af distributionssystemet i et givet område samt om relevant dets samkøringslinjer med andre systemer, og sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstillе en rimelig efterspørgsel efter distribution af elektricitet**
- 9) "kunder": grossister og endelige kunder vedrørende elektricitet
- 10) "grossister": enhver fysisk eller juridisk person, **der køber elektricitet med henblik på videresalg inden for eller uden for det system, hvor den pågældende er etableret**
- 11) "endelig kunde": en kunde, der køber elektricitet til eget brug
- 12) **"privatkunde": en kunde, der køber elektricitet til sit eget husholdningsforbrug, uden at der er tale om erhvervsmæssig virksomhed**
- 13) "erhvervskunde": **enhver fysisk eller juridisk person, der køber elektricitet, der ikke er til brug i egen husholdning; udtrykket "erhvervskunde" omfatter også producenter og grossister**
- 14) **"privilegeret kunde": en kunde, som har adgang til konkurrerende leverandører af elektricitet i henhold til dette direktiv"**
- 15) "samkøringslinjer": udstyr, der anvendes til at sammenkoble elektricitetssystemer
- 16) "sammenkoblet system": en række transmissions- og distributionssystemer, der er indbyrdes forbundet ved hjælp af en eller flere samkøringslinjer
- 17) "direkte linje": **a) enten en elektricitetslinje, der forbinder et isoleret produktionsanlæg med en isoleret kunde, eller b) en elektricitetslinje, som forbinder en elektricitetsproducent og en elektricitetsleverandør for direkte at forsyne deres egne faciliteter, datterselskaber og privilegerede kunder**
- 18) "økonomisk rangfølge": rangfølgen af elektricitetsforsyningskilder ud fra økonomiske kriterier
- 19) "hjælpefunktioner": alle funktioner, der er nødvendige for driften af et transmissions- eller distributionssystem
- 20) "systembruger": enhver fysisk eller juridisk person, der leverer til eller forsynes fra et transmissions- eller distributionssystem

- 21) "forsyning": salg af elektricitet til kunder
- 22) "integreret elektricitetsselskab": et vertikalt eller horisontalt integreret selskab
- 23) "vertikalt integreret selskab": et selskab **eller en gruppe af selskaber, hvis gensidige forhold er defineret i Rådets forordning nr. 4064/89 (EØF)*, artikel 3, stk. 3, og hvor selskabet eller gruppen udøver mindst to af følgende former for aktivitet: transmission, distribution, produktion og forsyning af elektricitet**
- 24) "horisontalt integreret selskab": et selskab, der udøver mindst en af følgende former for aktivitet: produktion i salgsøjemed, transmission, distribution eller forsyning af elektricitet, sideløbende med en anden ikke-elektricitetsrelateret aktivitet
- 25) "udbudsprocedure": en procedure, hvorved planlagte ekstrabehov og planlagt erstatningskapacitet dækkes af forsyninger fra ny eller bestående produktionskapacitet
- 26) "langtidsplanlægning": planlægning af behovet for investering i produktions-, transmissions- og **distribution**skapacitet på lang sigt med henblik på at tilfredsstille systemets efterspørgsel efter elektricitet og sikre forsyninger til kunderne
- 27) "lille isoleret system": ethvert system med et forbrug på under 2 500 GWh i 1996, som får mindre end 5% af sit årlige forbrug dækket via sammenkobling med andre systemer
- 28) "**energioverskud/-underskud**": forskellen mellem den mængde elektricitet, der meddeles til transmissions-/distributionssystemoperatøren med henblik på tilførsel eller udtagelse på et givet sted over en given periode, og den målte mængde elektricitet, der tilføres eller udtages på et givet sted i løbet af den samme periode
- 29) "**sikkerhed**": såvel forsynings- og leveringssikkerhed som teknisk sikkerhed
- 30) "**energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring**": en global eller integreret metode, der har til formål at påvirke elektricitetsforbrugets størrelse og tidspunkter med henblik på at nedsætte det primære energiforbrug og spidsbelastninger ved at **prioritere investeringer i energieffektivitetsforanstaltninger eller andre foranstaltninger som afbrydelige forsyningskontrakter i forhold til investeringer til forøgelse af produktionskapaciteten, når de i betragtning af de positive virkninger for miljøet som følge af det nedsatte energiforbrug og de dertil knyttede forsyningssikkerheds- og distributionsomkostningsaspekter er den mest effektive og økonomiske valgmulighed**
- 31) "**vedvarende energikilder**": vedvarende, ikke-fossile energikilder (vind, sol, geotermisk varme, bølge- og tidevandsenergi, vandkraft, biomasse, lossepladsgas, gas fra rensningsanlæg og biogas)
- 32) "**decentral produktion**": produktionsanlæg, der er tilsluttet lavspændingsdistributionssystemet

- 33) **"videregivelse af oplysninger": meddelelser i sammenfattet form af kommercielle oplysninger, der vedrører produktionen af elektricitet, og som vedrører de kilder, der anvendes til at producere elektricitet, deres placering eller virkninger for miljøet.**

Artikel 3

1. Medlemsstaterne påser på grundlag af deres institutionelle opbygning og under behørig iagttagelse af nærhedsprincippet, at elektricitetselskaber drives efter dette direktivs principper, jf. dog stk. 2, med henblik på at etablere et konkurrencebaseret **og bæredygtigt** elektricitetsmarked, og afstår fra at forskelsbehandle sådanne selskaber for så vidt angår såvel rettigheder som forpligtelser.

2. Medlemsstaterne kan under **fuld** iagttagelse af de relevante bestemmelser i traktaten, særlig artikel 86, ud fra almen økonomisk interesse pålægge selskaber i elektricitetssektoren offentlige serviceforpligtelser, som kan omfatte leveringernes sikkerhed, herunder forsyningsikkerhed, regelmæssighed, kvalitet og pris samt miljøbeskyttelse, **herunder energieffektivitet og klimabeskyttelse.** Disse forpligtelser skal være klart definerede, og de skal være gennemsigtige, ikke-diskriminerende og kontrollerbare. I relation til forsyningsikkerhed, **energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring og til opfyldelse af miljømålsætningerne,** som nævnt i dette stykke, kan medlemsstaterne indføre langtidspanlægning og efterspørgselsstyring, idet de tager hensyn til, at tredjeparter eventuelt ønsker at få adgang til systemet.

3. Medlemsstaterne sikrer, at alle **endelige** kunder omfattes af forsyningspligten, og har samme ret til at få leveret elektricitet af en bestemt kvalitet til overkommelige og rimelige priser på deres område. **Medlemsstaterne kan med henblik herpå udpege en "sidste instans"-leverandør. Medlemsstaterne skal pålægge distributionsselskaberne en forpligtelse til at forbinde kunderne med deres net i henhold til vilkår, betingelser og tariffer, som er fastlagt efter proceduren i artikel 22, stk. 2.**

4. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at beskytte de endelige kunder og skal især sikre, at der **er passende sikkerhedsordninger, der beskytter sårbare kunder mod afbrydelser af energiforsyningen. I denne forbindelse kan medlemsstaterne træffe passende foranstaltninger til at beskytte endelige kunder i fjerntliggende områder.** De træffer passende foranstaltninger til at beskytte de endelige kunder og indfører omfattende bestemmelser om forbrugerbeskyttelse, især for så vidt angår gennemsigtighed i kontraktbetingelser- og vilkår, almindelig information og ordninger for bilægelse af tvister. **Medlemsstaterne skal sikre, at privilegerede kunder reelt kan skifte til en ny leverandør.** Disse foranstaltninger omfatter især de tiltag, der omhandles i bilaget.

5. Medlemsstaterne sikrer, at elektricitetsleverandører i de regninger og i alt reklamemateriale og salgsfremmende materiale, der sendes til den endelige kunde, specificerer:

- a) **hver energikildes procentvise bidrag til brændselssammensætningen for den leverede elektricitet**
- b) **leverandørens samlede brændselssammensætning i det foregående år**

c) hver energikildes relative betydning med hensyn til produktion af drivhusgasser.

Med hensyn til elektricitet, der er leveret via en elektricitetsbørs, kan de samlede tal, som børsen har fremlagt for det foregående år, anvendes.

6. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til gennemførelse af målsætningerne for social og økonomisk samhørighed, miljøbeskyttelse, **som kan omfatte energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring og midler til bekæmpelse af klimaændringer**, og forsyningsikkerhed. **Sådanne foranstaltninger kan især omfatte passende økonomiske incitament, eventuelt ved at benytte alle eksisterende ordninger i medlemsstaterne og i EU** til vedligeholdelse og etablering af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet.

7. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at anvende artikel 5, 6, 16 og 21, for så vidt anvendelsen retligt eller faktisk ville hindre opfyldelsen af de forpligtelser, der er pålagt elektricitetsselskaber under hensyn til almen økonomisk interesse, og for så vidt udviklingen af samhandelen ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse. I henhold til dette direktiv og til artikel 86 i traktaten omfatter Fællesskabets interesse bl. a. konkurrence om privilegerede kunder.

8. **Medlemsstaterne meddeler efter gennemførelsen af dette direktiv Kommissionen alle de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at opfylde forsyningspligten, herunder forbrugerbeskyttelse og miljøbeskyttelse, og deres mulige virkninger på den nationale og internationale konkurrence, uanset om sådanne foranstaltninger kræver undtagelser fra dette direktiv. De meddeler derefter hvert andet år Kommissionen alle ændringer, der foretages i sådanne foranstaltninger, uanset om sådanne foranstaltninger kræver undtagelser fra dette direktiv eller ej.**

*OJ L 257 af 21.9.90, s.13.”

(2) Artikel 4 udgår.

(3) Artikel 5 og 6 affattes således:

"Artikel 5

1. Ved etablering af ny produktionskapacitet anvender medlemsstaterne en bevillingsprocedure, som forløber i henhold til objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier.
2. Medlemsstaterne fastsætter kriterierne for tildeling af bevillinger til etablering af produktionskapacitet på deres område. Disse kriterier kan vedrøre følgende:
  - a) elektricitetssystemets, anlæggenes og tilhørende udstyrs sikkerhed og pålidelighed
  - b) beskyttelse af folkesundheden og sikkerheden
  - c) miljøbeskyttelse
  - d) arealanvendelse og placering
  - e) anvendelse af offentligt område
  - f) energieffektivitet
  - g) arten af de primære energikilder

- h) bevillingsansøgerens karakteristika såsom teknisk, økonomisk og finansiell formåen
  - i) overensstemmelse med foranstaltninger, der er indført i medfør af artikel 3.
3. **Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger med henblik på at gøre bevillingsprocedurerne for små og/eller decentraliserede producenter mere ensartede og hurtige. Disse foranstaltninger gælder for alle anlæg på under 15 mW og for al decentraliseret produktion.**
4. Bevillingskriterierne og -procedurerne offentliggøres. Ved afslag på en bevillingsansøgning underrettes ansøgeren om grundene. Disse grunde skal være objektive, ikke-diskriminerende, velfunderede og behørigt dokumenterede. Ansøgeren skal have mulighed for at påklage afgørelsen."

Artikel 6

1. Medlemsstaterne sikrer af hensyn til forsyningssikkerheden **og miljøbeskyttelsen**, at ny kapacitet **eller energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring** kan gøres til genstand for et udbud på grundlag af offentliggjorte kriterier. En udbudsprocedure kan imidlertid kun iværksættes, hvis den produktionskapacitet, der etableres **eller de foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring, der træffes**, i henhold til bevillingsproceduren, ikke er tilstrækkelige til at garantere forsyningssikkerheden **og imødekomme de miljømæssige målsætninger**.
2. **Medlemsstaterne kan af hensyn til miljøbeskyttelsen og fremme af helt ny teknologi sørger for, at ny kapacitet kan gøres til genstand for et udbud på grundlag af offentliggjorte kriterier. Dette udbud kan vedrøre ny kapacitet eller foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring. Der kan imidlertid kun iværksættes en udbudsprocedure, hvis den produktionskapacitet, der etableres, eller de foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring, der træffes i henhold til bevillingsproceduren, ikke er tilstrækkelige til at nå disse mål.**
3. Nærmere oplysninger om udbudsproceduren vedrørende produktionskapacitet og **foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring** offentliggøres i De Europæiske Fællesskabers Tidende mindst seks måneder inden sidste frist for indgivelse af tilbud.

Udbudsbetingelserne stilles til rådighed for alle interesserede selskaber, som er etableret på en medlemsstats område, så betids, at de pågældende selskaber har en rimelig frist til at indgive tilbud.

Udbudsbetingelserne skal indeholde en detaljeret beskrivelse af aftalespecifikationerne og af den procedure, som skal følges af alle tilbudsgivere, samt en udtømmende liste over de kriterier, som lægges til grund ved udvælgelsen af tilbudsgiverne og tildelingen af aftalen, **herunder incitamenten som f.eks. offentlige tilskud, som er omfattet af udbuddet**. Specifikationerne kan også vedrøre de forhold, der er nævnt i artikel 5, stk. 2.

4. Når udbuddet gælder den fornødne produktionskapacitet, skal der også tages hensyn til tilbud om langtidsgaranteret elektricitetsforsyning fra bestående produktionsenheder, hvis det ekstra behov kan dækkes på denne måde.

5. Medlemsstaterne udpeger en myndighed, et offentligt organ eller et privat organ, der er uafhængigt af produktion, transmission, distribution og **forsyning** af elektricitet, **og som kan være en regeludstedende myndighed som omhandlet i artikel 22, stk. 1**, som ansvarlig for tilrettelæggelsen og overvågningen af samt kontrollen med udbudsproceduren, jf. stk. 1-4. **Hvis en transmissionssystemoperatør, hvad angår ejerskab, er fuldstændig uafhængig af andre aktiviteter, der ikke vedrører transmissionssystemet, kan transmissionssystemoperatøren udpeges som det ansvarlige organ for tilrettelæggelse, overvågning og kontrol med udbudsproceduren.** Denne myndighed eller dette organ træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre fortroligheden af de oplysninger, som tilbuddene indeholder."

(4) Følgende indsættes som artikel 6a:

"Artikel 6a

Medlemsstaterne eller de nationale regeludstedende myndigheder som omhandlet i artikel 22, stk. 1, sikrer overvågningen af forsynings sikkerheden. Overvågningen omfatter navnlig udbuds-/efterspørgselsbalancen på det nationale marked, den forventede fremtidige efterspørgsel og den påtænkte supplerende kapacitet, der er planlagt eller under etablering såvel som **nettenes kvalitet og vedligeholdelsesniveau**. De offentliggør hvert år senest den 31. juli en rapport, der angiver resultaterne af overvågningen af disse forhold samt eventuelle trufne eller påtænkte foranstaltninger i forbindelse hermed, og sender omgående denne rapport til Kommissionen."

(5) Artikel 7 affattes således:

"Artikel 7

1. For en periode, der fastsættes af medlemsstaterne under hensyn til effektivitet og økonomisk ligevægt, skal medlemsstaterne udpege eller anmode de selskaber, som ejer transmissionssystemer, om at udpege **en eller flere** transmissionssystemoperatører.

2. Medlemsstaterne påser, at der udarbejdes og offentliggøres tekniske forskrifter for de mindstekrav med hensyn til konstruktion og drift, som produktionsanlæg, distributionssystemer, direkte tilsluttede kunders udstyr, samkøringsskredsløb og direkte linjer skal opfylde for at kunne blive tilsluttet systemet. Disse krav skal sikre systemernes interoperabilitet, og de skal være objektive og ikke-diskriminerende. De meddeles Kommissionen i overensstemmelse med artikel 8 i Rådets direktiv 98/34/EF*

3. I forbindelse med dette direktiv er transmissionssystemoperatøren ansvarlig for:

- a) at sikre at systemet til stadighed kan imødekomme rimelige krav om transmission af elektricitet**
- b) at bidrage til forsyningsikkerheden ved en passende transmissionskapacitet og et pålideligt system**
- c) at styre energistrømmene i systemet under hensyntagen til udvekslingerne med andre sammenkoblede systemer. Med henblik herpå skal transmissionssystemoperatøren sikre et sikkert, pålideligt og effektivt elektricitetssystem og i den forbindelse sørge for, at de nødvendige hjælpefunktioner er til rådighed**
- d) at give operatørerne for eventuelle andre systemer, som hans system er sammenkoblet med, de oplysninger, som er nødvendige for en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system og for samordnet udbygning og interoperabilitet**
- e) ikke at forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og navnlig ikke at begunstige egne datterselskaber eller aktionærer.**

4. Medmindre **transmissionssystemoperatøren** allerede, hvad angår ejerskab, er uafhængig af andre aktiviteter, der ikke vedrører transmissionssystemet, skal han **inden for det integrerede elektricitetsselskab** i det mindste være uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, fra andre aktiviteter, der ikke vedrører transmission.

For at sikre transmissionssystemoperatørens uafhængighed gælder følgende kriterier:

- a) de personer, som har ansvaret for forvaltningen af transmissionssystemoperatøren, kan ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for det integrerede elektricitetsselskab, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af produktion, distribution og forsyning af elektricitet
- b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de professionelle interesser, som de ansvarlige for forvaltningen af transmissionssystemoperatøren måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt
- c) transmissionssystemoperatøren skal have ret til at træffe reelle beslutninger uafhængigt af det integrerede elektricitetsselskab for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at vedligeholde og udvikle nettet**
- d) transmissionssystemoperatøren skal opstille et ligebehandlingsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket. Programmet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde dette mål. Det skal opstilles, og dets overholdelse kontrolleres af en ligebehandlingsansvarlig. En årsberetning med en beskrivelse af de trufne foranstaltninger forelægges for den i artikel 22, stk. 1, omhandlede nationale regeludstedende myndighed, og denne årsberetning offentliggøres.**

*EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37.”

- (6) Følgende indsættes som artikel 7a:

"Artikel 7a

Transmissionssystemoperatører anvender gennemsigtige, ikke-diskriminerende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, de anvender til at udføre deres funktioner."

- (7) I artikel 8 indsættes som stk. 5 og 6:

"5. Medlemsstaterne kan kræve, at transmissionssystemoperatører **opfylder mindstekrav** til investering i vedligeholdelse og udvikling af transmissionssystemet, herunder sammenkoblingskapacitet.

6. De regler for afstemning af elektricitetssystemet, som transmissionssystemoperatørerne fastlægger, skal være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, herunder regler for **systembrugernes betaling for brug af deres net i forbindelse med energioverskud/-underskud. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer**, for transmissionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester **skal fastlægges i henhold til metoder, der er i overensstemmelse med artikel 22, stk. 2, på en ikke-diskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og skal offentliggøres.**

- (8) Stk. 9 og 10 affattes således:

"Artikel 9

Den enkelte transmissionssystemoperatør skal bevare fortroligheden af kommercielt følsomme oplysninger, som han modtager i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed, og **skal undgå, at oplysninger om hans egne aktiviteter, som kan være kommercielt fordelagtige, videregives på en diskriminerende måde, jf. dog artikel 13 eller enhver lovbestemt pligt til at videregive oplysninger.**

Artikel 10

1. Medlemsstaterne udpeger eller anmoder de selskaber, som ejer eller som er ansvarlige for distributionssystemer, om at udpege en eller flere distributionssystemoperatører. Medlemsstaterne påser, at distributionssystemoperatører handler i overensstemmelse med artikel 10, stk. 2, artikel 11 og 12.

2. Medmindre **distributions**systemoperatøren allerede, hvad angår ejerskab, er uafhængigt af andre aktiviteter, der ikke vedrører distributionssystemet, skal han **i det integrerede elektricitetsselskab** i det mindste være uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, fra andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution.

For at sikre distributionssystemoperatørens uafhængighed gælder følgende **minimumskriterier**:

a) de personer, som har ansvaret for forvaltningen af distributionssystemoperatøren, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for det integrerede elektricitetsselskab, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af produktion, distribution og levering

b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de erhvervsmæssige interesser, som de ansvarlige for forvaltningen af distributionssystemoperatøren måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt

c) **distributionssystemoperatøren skal have ret til at træffe reelle beslutninger uafhængigt af det integrerede elektricitetsselskab for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at vedligeholde og udvikle nettet**

d) **distributionssystemoperatøren skal opstille et ligebehandlingsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket. Programmet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde dette mål. Det skal opstilles, og dets overholdelse kontrolleres af en ligebehandlingsansvarlig. En årsberetning med en beskrivelse af de trufne foranstaltninger forelægges for den i artikel 22, stk. 1, omhandlede nationale regeludstedende myndighed, og denne årsberetning offentliggøres.**

Dette stykke gælder fra **1. januar 2004**. Medlemsstaterne kan beslutte, at dette stykke ikke gælder for integrerede elektricitetsselskaber, der betjener færre end 100 000 kunder.

(9) Følgende indsættes som artikel 10a:

“Artikel 10a

Distributionssystemoperatørerne anvender gennemsigtige, ikke-diskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, de anvender til at dække energitab og reservekapacitet i deres system.”

(10) I artikel 11 indsættes som stk. 4 og 5:

"4. Når distributionssystemoperatørerne er ansvarlige for at afstemme elektricitetsdistributionssystemet, skal de regler, som de fastlægger med henblik herpå, være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, og det samme gælder reglerne for systembrugerbetaling for brug af deres net i forbindelse med energioverskud/-underskud. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer, for distributionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester skal fastlægges i henhold til artikel 22, stk. 2, på en ikke-diskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.

5. Når distributionssystemoperatøren planlægger at udvide distributionsnettet, skal han overveje foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring og/eller decentraliseret produktion, som muligvis kan erstatte behovet for at forbedre eller erstatte elektricitetskapacitet."

- (11) Artikel 12 affattes således:

Artikel 12

Distributionssystemoperatøren skal bevare fortroligheden af kommercielt følsomme oplysninger, som han modtager i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed, og **skal undgå, at oplysninger om hans egne aktiviteter, som kan være kommercielt fordelagtige, viderebringes på en diskriminerende måde, jf. dog artikel 13 eller enhver anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger.**

- (12) Følgende indsættes som artikel 12a:

"Artikel 12a

Reglerne i artikel 7, stk. 4, og artikel 10, stk. 4, forhindrer ikke, at et kombineret transmissions- og distributionssystem kan drives af en operatør, der er fuldt uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, fra andre aktiviteter, der ikke vedrører drift af transmissions- eller distributionssystemer, og som opfylder kravene i artikel 7, stk. 4."

- (13) Artikel 13 affattes således:

"Artikel 13

Medlemsstaterne eller enhver kompetent myndighed, som de udpeger, og de i **artikel 22, stk. 1** omhandlede uafhængige, regeludstedende myndigheder skal have adgang til produktions-, transmissions- og distributions- **og forsynings**selskabers regnskaber i det omfang, det er nødvendigt, for at de kan udføre deres kontrolopgaver."

- (14) Artikel 14, stk. 3, affattes således:

"3. Integrerede elektricitetselskaber skal for at undgå forskelsbehandling, krydssubsidiering og konkurrenceforvridning i deres interne regnskabsføring føre separate regnskaber for deres transmissions-, distributions-, produktions- og **forsynings**aktiviteter, således som de skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber. **De skal føre separate regnskaber for forsyningsaktiviteter til privilegerede kunder og forsyningsaktiviteter til ikke-privilegerede kunder. Indtægter fra ejerskab af transmissions/distributionsnettet specificeres i regnskaberne. Om nødvendigt skal der føres konsoliderede regnskaber for andre, ikke-elektricitetsrelaterede aktiviteter. De interne regnskaber** skal omfatte en særskilt balance og en særskilt resultatopgørelse for hver aktivitet.

3a. **Medlemsstaterne kan beslutte, at selskaber med en årlig produktion på højst 1 TWh ikke er forpligtet til at offentliggøre de i dette stykke omhandlede separate regnskaber for produktion og forsyning. De skal efter anmodning fra den nationale regeludstedende myndighed, der er nævnt i artikel 22, stk. 1, fremlægge de adskilte regnskaber for den pågældende myndighed.**

- (15) Artikel 15 udgår.

- (16) Artikel 16 affattes således:

"Artikel 16

1. Medlemsstaterne drager omsorg for, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til transmissions- og distributionssystemerne, som bygger på offentliggjorte tariffer, som gælder alle privilegerede kunder, og som anvendes objektivt og uden at diskriminere mellem systembrugere. **Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er baseret på, er godkendt forud for deres ikrafttræden af en national regeludstedende myndighed, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 22, og at disse tariffer offentliggøres, inden de træder i kraft.**

2. En transmissions- eller distributionssystemoperatør kan nægte adgang, hvis systemet ikke har den nødvendige kapacitet. Afslaget skal begrundes behørigt, særlig under hensyntagen til artikel 3. **Medlemsstaterne sikrer, at transmissions- eller distributionssystemoperatøren eventuelt, og når der nægtes adgang, giver relevante oplysninger om de foranstaltninger, der vil være nødvendige for at styrke nettet. Den part, som anmoder om sådanne oplysninger, kan pålægges et rimeligt gebyr, som afspejler omkostningerne ved at fremlægge sådanne oplysninger.**

- (17) Artikel 17 og 18 udgår.

- (18) Artikel 19 affattes således:

"Artikel 19

1. Privilegerede kunder er kunder, som frit kan købe elektricitet efter eget valg fra en leverandør inden for Fællesskabet. Medlemsstaterne sikrer, at disse privilegerede kunder:

a) **indtil den 1. januar 2004 omfatter: de privilegerede kunder, som er angivet i artikel 19, stk. 1-3, i direktiv 96/92/EF. Medlemsstaterne offentliggør inden den 31. januar hvert år kriterierne for definitionen af disse privilegerede kunder**

b) **senest fra den 1. januar 2004 omfatter: alle erhvervskunder**

c) **senest fra den 1. januar 2005 omfatter: alle kunder.**

2. For at undgå skævheder i åbningen af elektricitetsmarkederne:

a) må elektricitetsforsyningsaftaler med en privilegeret kunde i en anden medlemsstats system ikke være forbudt, hvis kunden betragtes som privilegeret i begge systemer

b) Kommissionen kan i tilfælde, hvor transaktioner som beskrevet i litra a) afvises, fordi kunden kun er privilegeret i et af de to systemer, efter anmodning fra den medlemsstat, hvor den privilegerede kunde hører hjemme, og under hensyntagen til markedssituationen og den fælles interesse pålægge den transaktionsafvisende part at gennemføre den ønskede elektricitetsforsyning .

- (19) Artikel 20 udgår.
- (20) Artikel 21 og 22 affattes således:

"Artikel 21

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på **at muliggøre**:
  - a) at alle elektricitetsproducenter og alle elektricitets**forsyningsselskaber**, der er etableret på deres område, kan forsyne deres egne faciliteter samt deres datterselskaber og privilegerede kunder via en direkte linje
  - b) at enhver privilegeret kunde på deres område kan blive forsynet med elektricitet fra en producent og et elektricitets**forsyningsselskab** via en direkte linje.
2. Medlemsstaterne fastlægger kriterierne for tildeling af bevillinger til etablering af direkte linjer på deres område. Disse kriterier skal være objektive og ikke-diskriminerende.
3. Muligheden for at levere elektricitet via en direkte linje, jf. stk. 1, berører ikke muligheden for at indgå elektricitetsforsyningsaftaler i henhold til **artikel 16**.
4. Medlemsstaterne kan gøre bevillingen til etablering af en direkte linje betinget af, enten at systemadgang er blevet nægtet på grundlag af, enten **artikel 16** eller indledningen af en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til **artikel 22**
5. Medlemsstaterne kan nægte at give bevilling til etablering af en direkte linje, hvis en sådan bevilling strider mod bestemmelserne i artikel 3. Et sådant afslag skal begrundes behørigt.

Artikel 22

1. **Medlemsstaterne udpeger et eller flere kompetente organer som nationale regeludstedende myndigheder. Disse myndigheder skal være totalt uafhængige af interesser i elektricitetsindustrien. De skal som et minimum have ansvar for løbende at overvåge markedet for at sikre, at der ikke sker forskelsbehandling, at der er effektiv konkurrence og at markedet fungerer effektivt, navnlig med hensyn til:**
  - a) **konkurrenceniveauet**
  - b) **reglerne for styring og tildeling af samkøringskapacitet i samråd med den eller de nationale regeludstedende myndigheder i de medlemsstater, hvormed der er samtrafik**
  - c) **ordninger til at klare kapacitetsoverbelastninger i det nationale elektricitetssystem**
  - d) **den tid, det tager transmissions- og distributionsselskaber at skabe forbindelser og foretage reparationer**
  - e) **transmissions- og distributionssystemoperatørers offentliggørelse af relevante oplysninger om samkøringslinjer, brug af nettet og tildeling af kapacitet**

til interesserede parter, under hensyntagen til behovet for at behandle oplysninger, der ikke forelægges samlet, som kommercielt fortrolige

(f) den effektive adskillelse af regnskaber, som anført i artikel 14, for at sikre, at der ikke sker krydssubsidiering mellem produktion, transmission, distribution og forsyningsaktiviteter. Af denne grund skal de have adgang til regnskaberne

(g) vilkår, betingelser og tariffer for tilslutning af nye elektricitetsproducenter for at garantere, at de er objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, især ved at tage fuldt hensyn til fordelene ved de forskellige teknologier vedrørende vedvarende energikilder, spredt produktion og kombineret kraftvarme.

2. De nationale regeludstedende myndigheder skal som et minimum have ansvaret for fastsættelse, godkendelse eller forslag til de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, inden de træder i kraft, for:

a) tilslutning og adgang til nationale net, herunder transmissions- og distributionstariffer

b) tilvejebringelse af udligningstjenester.

3. De nationale regeludstedende myndigheder skal have beføjelser til om fornødent at kræve af transmissions- og distributionssystemoperatørerne, at de ændrer de i stk. 2 omhandlede vilkår og betingelser, tariffer, regler og metoder for at sikre, at disse er rimelige og anvendes uden nogen form for diskriminering.

4. Enhver, der har en klage over en transmissions- eller distributionssystemoperatør for så vidt angår de i stk. 1, 2 og 3 omhandlede spørgsmål, kan klage til den nationale regeludstedende myndighed, som i sin egenskab af tvistbilæggelsesmyndighed skal træffe en afgørelse inden to måneder efter modtagelsen af klagen. Denne periode kan forlænges med yderligere to måneder, hvor de nationale regeludstedende myndigheder indhenter yderligere oplysninger. Denne periode kan forlænges yderligere med klagerens samtykke. Enhver appel vedrørende en sådan afgørelse må ikke have opsættende virkning.

Hvis en klage vedrører tilslutningstariffer for større nye produktionsanlæg, kan den nationale regeludstedende myndighed forlænge perioden på to måneder.

5. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at sikre, at de nationale regeludstedende myndigheder kan udføre de i stk. 1-4 omhandlede opgaver effektivt og hurtigt.

6. Medlemsstaterne udarbejder passende, effektive mekanismer med henblik på regulering, kontrol og gennemsigtighed for at hindre ethvert misbrug af dominerende stilling, navnlig til skade for forbrugerne, og enhver form for aggressiv adfærd. Disse mekanismer skal tilgodese traktatens bestemmelser, særlig artikel 82.

7. Medlemsstaterne skal sikre, at der træffes passende foranstaltninger, herunder forvaltningsretlige eller strafferetlige procedurer i overensstemmelse med national lovgivning, mod de ansvarlige fysiske og juridiske personer, i tilfælde hvor fortrolighedsreglerne i dette direktiv ikke er blevet overholdt.

8. I tilfælde af grænseoverskridende tvister er den nationale regeludstedende myndighed den nationale regeludstedende myndighed, som omfatter den systemoperatør, som afslår brug af eller adgang til systemet.

9. Indbringelse af sager for den nationale regeludstedende myndighed udelukker ikke anvendelse af retsmidler i henhold til fællesskabsretten.

(21) Følgende indsættes som artikel 23a:

"Artikel 23a

Medlemsstaterne informerer **hver tredje måned** Kommissionen om den import fra tredjelande af elektricitet, **i form af fysiske strømme**, der har fundet sted i det foregående kalenderår."

(22) Artikel 24 affattes således:

"Artikel 24

Medlemsstater, som efter dette direktivs ikrafttræden kan påvise, at der er betydelige problemer forbundet med driften af deres små isolerede systemer, kan anmode om undtagelser fra de relevante bestemmelser i kapitel IV, V, VI og VII, som kan indrømmes dem af Kommissionen. Denne underretter under iagttagelse af kravet om fortrolighed medlemsstaterne om sådanne anmodninger, inden den træffer afgørelse. Afgørelsen offentliggøres i De Europæiske Fællesskabers Tidende. Denne **artikel** gælder også for Luxembourg.

(23) Artikel 25 udgår.

(24) Artikel 26 affattes således:

"Artikel 26

1. Kommissionen overvåger og gennemgår anvendelsen af dette direktiv og forelægger **inden udgangen af det første år efter dette direktivs ikrafttræden og derefter hvert år**, en samlet situationsrapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Rapporten skal mindst indeholde følgende:

a) indhøstede erfaringer og fremskridt med hensyn til skabelsen af et fuldstændigt og fuldt funktionsdygtigt indre elektricitetsmarked og de resterende hindringer herfor, herunder aspekter som markedsdominans, markedskoncentration, aggressiv og konkurrencebegrænsende adfærd

b) i hvilket omfang kravene vedrørende regnskabsmæssig adskillelse og tariffer i dette direktiv har medvirket til at sikre en retfærdig og ikke-diskriminerende adgang til Fællesskabets elektricitetssystem, samt hvilke økonomiske, miljømæssige og sociale konsekvenser åbningen af elektricitetsmarkedet har haft for forbrugerne

c) en undersøgelse af spørgsmål vedrørende systemkapaciteten og forsyningssikkerheden for elektricitet i Fællesskabet, navnlig den eksisterende og forventede balance mellem efterspørgsel og udbud, under hensyntagen til den fysiske kapacitet for udveksling mellem områder

d) en generel vurdering af de fremskridt, der er gjort med hensyn til bilaterale forbindelser med tredjelande, som producerer og eksporterer eller transporterer elektricitet, herunder fremskridt med hensyn til markedsintegration, handel og adgang til sådanne tredjelandes net

e) eventuelle harmoniseringsbehov, der ikke har tilknytning til direktivets bestemmelser.

Denne rapport kan eventuelt indeholde henstillinger.

2. Hvert andet år omhandler den i stk. 1 nævnte rapport også de forskellige foranstaltninger, der er truffet i medlemsstaterne for at opfylde forpligtelserne med hensyn til public service, og undersøger disse foranstaltningers effektivitet og navnlig deres indvirkning på konkurrencen på elektricitetsmarkedet. Denne rapport kan eventuelt indeholde henstillinger vedrørende foranstaltninger, der skal træffes på nationalt plan, for at sikre høje public servicestandarder eller foranstaltninger, der skal forhindre opdeling af markedet.

(25) Der indsættes et bilag, hvortil teksten findes i bilag I til dette direktiv.

Article 2

Ændringer til direktiv 98/30/EF

I direktiv 98/30/EF foretages følgende ændringer:

(1) Artikel 1, 2 og 3 affattes således:

"Artikel 1

I dette direktiv fastsættes fælles regler for transmission, distribution, forsyning og oplagring af naturgas. Det fastlægger regler for, hvorledes sektoren for naturgas, som også omfatter flydende naturgas (LNG), skal organiseres og fungere, hvordan der opnås adgang til markedet, hvorledes systemerne skal drives, samt hvilke kriterier og procedurer der skal anvendes ved udstedelse af autorisationer til transmission, distribution, forsyning og oplagring af naturgas. **De regler, der fastsættes i dette direktiv om naturgas gælder også for biogas og gas fra biomasse, i det omfang sådanne gasser teknisk set og sikkert kan tilføres naturgassystemet.**

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved :

1. »naturgasselskab«: enhver fysisk eller juridisk person, der varetager mindst én af følgende funktioner: produktion, transmission, distribution, forsyning, køb eller oplagring af naturgas, herunder af LNG, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske og/eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse funktioner, men ikke er endelig kunde

2. »opstrømsrørledningsnet«: enhver rørledning eller ethvert net af rørledninger, der drives og/eller er anlagt som en del af et olie- eller gasproduktionsanlæg eller anvendes til at lede naturgas fra et eller flere af sådanne anlæg til et behandlingsanlæg, en behandlingsterminal eller en endelig kystlandingsterminal
3. »transmission«: transport af naturgas gennem andre former for højtryksrørledningsnet end opstrømsrørledningsnet med henblik på levering til kunder, **men omfatter ikke forsyning**
4. **"transmissionssystemoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der varetager transmissionsfunktionen og skal forestå driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af transmissionssystemet i et givet område samt om relevant dets samkøringslinjer med andre systemer, samt sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter transmission af gas**
5. »distribution«: transport af naturgas via lokale eller regionale ledningsnet med henblik på levering til kunder, **men omfatter ikke forsyning**
6. **"distributionssystemoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der varetager distributionsfunktionen og skal forestå driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af distributionssystemet i et givet område samt om relevant dets samkøringslinjer med andre systemer, samt sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter distribution af gas**
7. »forsyning«: levering og/eller salg af naturgas, herunder af LNG, til kunder
8. »forsyningselskab«: enhver fysisk eller juridisk person, der varetager forsyningsfunktionen
9. »lager**facilitet**«: et anlæg, der anvendes til oplagring af naturgas, og som ejes og/eller drives af et naturgasselskab, herunder den del af LNG-faciliteter, der benyttes til oplagring, med undtagelse af den del, der benyttes til produktionsformål
10. "lager**systemoperatør**": enhver fysisk eller juridisk person, der varetager oplagringsfunktionen **og er ansvarlig for driften af en lagerfacilitet**
11. "LNG-facilitet": en terminal, som anvendes til flydendegørelse af naturgas eller **import**, losning og forgasning af LNG, **men omfatter ikke de dele af LNG-terminaler, der benyttes til oplagring**
12. "LNG-systemoperatør": enhver fysisk eller juridisk person, der varetager funktionen med flydendegørelse af naturgas eller losning, oplagring og forgasning af LNG og er ansvarlig for driften af en LNG-facilitet
13. »system«: alle transmissionsnet og/eller distributionsnet og/eller LNG-faciliteter, som ejes og/eller drives af et naturgasselskab, herunder dettes og tilknyttede selskabers faciliteter, som leverer hjælpefunktioner, og som er nødvendige for at give adgang til transmission og distribution
14. »hjelpefunktioner«: alle funktioner, der er nødvendige for driften af et transmissions- eller distributionssystem og/eller LNG-faciliteter, herunder lagerfaciliteter og tilsvarende fleksibilitetsinstrumenter, trykudlignings- og blandingsanlæg

15. **"fleksibilitetsinstrument": ethvert instrument, der kan medvirke til at skabe ligevægt mellem forbrugerefterspørgslen efter gas og gasforsyningen, og som omfatter lagerfaciliteter, fleksibilitet i LNG-kæden og netstødpudelager (linepack).**
16. »sammenkoblet system«: flere systemer, der er indbyrdes forbundne
17. »direkte linje«: en naturgasrørledning, der supplerer det sammenkoblede system
18. »integreret naturgasselskab«: et vertikalt eller horisontalt integreret selskab
19. "vertikalt integreret selskab": et naturgasselskab eller **en gruppe af selskaber, hvis indbyrdes forhold er defineret i artikel 3, stk. 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89, og hvor selskabet/gruppen** varetager mindst to eller flere af funktionerne vedrørende transmission, distribution, produktion, forsyning eller oplagring af naturgas
20. »horisontalt integreret selskab«: et selskab, der varetager mindst en af følgende funktioner: produktion, transmission, distribution, forsyning eller oplagring af naturgas, sideløbende med en ikke-naturgasrelateret aktivitet
21. »tilknyttet selskab«: en tilknyttet virksomhed efter artikel 41 i Rådets syvende direktiv 83/349/EØF og/eller en associeret virksomhed efter artikel 33, stk. 1, i nævnte direktiv og/eller et selskab, som tilhører samme selskabsdeltagere
22. »systembruger«: enhver fysisk eller juridisk person, der forsyner eller forsynes fra et system
23. »kunder«: grossister eller endelige kunder, som køber naturgas, og naturgasselskaber, der køber naturgas
24. **"privatkunde": en kunde, der køber naturgas til sit eget husholdningsforbrug**
25. **"erhvervskunde": en kunde, som køber naturgas, der ikke er til brug i vedkommendes egen husholdning**
26. »endelig kunde«: kunde, som køber naturgas til eget brug
27. **"privilegeret kunde": en kunde, som frit kan købe gas fra en leverandør efter eget valg, jf. artikel 18**
28. "grossist": **enhver fysisk eller juridisk person, bortset fra transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører, der køber naturgas med henblik på videresalg** inden for eller uden for det system, hvor den pågældende er etableret
29. »langtidsplanlægning«: naturgasselskabers langsigtede forsyningsplanlægning og deres langsigtede planlægning af transportkapacitet med henblik på at tilfredsstille systemets efterspørgsel efter naturgas, diversificere kilderne og sikre forsyninger til kunderne

30. »marked under opbygning«: en medlemsstat, hvor den første kommercielle forsyning i henhold til dens første langfristede aftale vedrørende naturgasforsyning har fundet sted for mindre end ti år siden
31. **"forsyningsikkerhed": såvel forsyningsikkerhed vedrørende naturgas som teknisk sikkerhed**
32. **"energioverskud/-underskud": forskellen mellem den mængde gas, der meddeles til transmissions-/distributionssystemsoperatøren med henblik på tilførsel eller udtagelse på et eller flere givne steder over en given periode, og den målte mængde gas, der tilføres eller udtages på givne steder i løbet af den samme periode.**

Artikel 3

1. Medlemsstaterne påser på grundlag af deres institutionelle opbygning og under behørig iagttagelse af nærhedsprincippet, at naturgasselskaber drives efter dette direktivs principper, jf. dog stk. 2, med henblik på at etablere et konkurrencebaseret **og bæredygtigt** naturgasmarked. **De** afstår fra at forskelsbehandle sådanne selskaber for så vidt angår såvel rettigheder som forpligtelser.
2. Medlemsstaterne kan under fuld iagttagelse af de relevante bestemmelser i traktaten, særlig artikel 86, under hensyn til almen økonomisk interesse pålægge naturgasselskaber offentlige serviceforpligtelser, som kan vedrøre leveringernes sikkerhed, herunder forsyningsikkerhed, regelmæssighed, kvalitet og pris samt miljøbeskyttelse, **herunder energieffektivitet og klimabeskyttelse.** Disse forpligtelser skal være klart definerede, og de skal være gennemsigtige, ikke-diskriminerende og kontrollerbare. I relation til forsyningsikkerhed **og til opfyldelse af miljømålsætningerne, herunder energieffektivitet** kan medlemsstaterne indføre langtidsplanlægning, idet de tager hensyn til, at tredjeparter eventuelt ønsker at få adgang til systemet.
3. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at beskytte de endelige kunder og til at sikre en høj grad af forbrugerbeskyttelse, og **sikrer navnlig, at der er passende sikkerhedsordninger, der beskytter sårbare kunder mod afbrydelser af energiforsyningen. I denne forbindelse kan medlemsstaterne træffe passende foranstaltninger til at beskytte endelige kunder i fjernliggende områder, som er tilsluttet gassystemet. Medlemsstaterne kan med henblik herpå udpege en "sidste instans"-leverandør.** De sikrer et højt niveau i forbindelse med forbrugerbeskyttelse, især for så vidt angår gennemsigthed i kontraktbetingelser- og vilkår, almindelig information og ordninger for bilæggelse af tvister. **Medlemsstaterne skal sikre, at privilegerede kunder reelt kan skifte til en ny leverandør.** Disse foranstaltninger omfatter især de tiltag, der omhandles i bilaget.
4. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at opfylde målsætningerne for social og økonomisk samhørighed, miljøbeskyttelse, **som kan omfatte midler til bekæmpelse af klimaændringer,** samt forsyningsikkerhed. **Sådanne foranstaltninger kan især omfatte passende økonomiske incitament, eventuelt ved at benytte alle eksisterende ordninger i medlemsstaterne og i EU** til vedligeholdelse og etablering af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet.

5. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at anvende bestemmelserne i artikel 5 på distribution, for så vidt anvendelsen af disse bestemmelser retligt eller faktisk ville hindre opfyldelsen af de forpligtelser, der er pålagt naturgasselskaber under hensyn til almen økonomisk interesse, og for så vidt udviklingen af samhandelen ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse. I henhold til dette direktiv og til artikel 86 i traktaten omfatter Fællesskabets interesse bl. a. konkurrence i forbindelse med privilegerede kunder.
6. **Medlemsstaterne meddeler efter gennemførelsen af dette direktiv Kommissionen alle de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at opfylde forsyningspligten, herunder forbrugerbeskyttelse og miljøbeskyttelse, og deres mulige virkninger på den nationale og internationale konkurrence, uanset om sådanne foranstaltninger kræver undtagelser fra dette direktiv. De meddeler efterfølgende hvert andet år Kommissionen enhver ændring, der foretages i sådanne foranstaltninger, uanset om sådanne foranstaltninger kræver en undtagelse fra dette direktiv eller ej.**

- (2) Følgende indsættes som artikel 4a:

"Artikel 4a

Medlemsstaterne eller de nationale regeludstedende myndigheder som er omhandlet i artikel 22, stk. 1, sikrer overvågningen af forsyningsikkerheden. Overvågningen omfatter navnlig udbuds-/efterspørgselsbalancen på det nationale marked, den forventede fremtidige efterspørgsel og de tilgængelige forsyninger, den påtænkte supplerende kapacitet, der er under planlægning eller etablering såvel som **nettenes kvalitet og vedligeholdelsesniveau.** De kompetente myndigheder offentliggør hvert år senest den 31. juli en rapport, der angiver resultaterne af overvågningen af disse forhold samt eventuelle trufne eller påtænkte foranstaltninger i forbindelse hermed, og sender omgående denne rapport til Kommissionen."

- (3) Artikel 5, 6 og 7 affattes således:

"Artikel 5

Medlemsstaterne påser, at tekniske forskrifter, der fastlægger de mindstekrav med hensyn til konstruktion og drift, der skal opfyldes for at kunne blive tilsluttet systemet af LNG-faciliteter, lager**faciliteter**, andre transmissions- eller distributionssystemer og direkte linjer, udarbejdes og stilles til rådighed.

Disse tekniske forskrifter skal sikre, at systemerne kan fungere sammen, og være objektive og ikke-diskriminerende. De meddeles Kommissionen i overensstemmelse med artikel 8 i Rådets direktiv **98/34/EF af 22. juni 1998***.

Artikel 6

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at transmissions-, lager- og LNG-**systemoperatørerne** handler i overensstemmelse med artikel 7 og 8.

Artikel 7

1. For en periode, der fastsættes af medlemsstaterne under hensyn til effektivitet og økonomisk ligevægt, skal medlemsstaterne udpege eller anmode de **naturgasselskaber**, som ejer transmissions-, oplagrings- eller LNG-faciliteter, om at udpege en eller flere systemoperatører.
2. Den enkelte transmissions-, oplagrings- og/eller LNG-systemoperatør:
  - a) **driver, vedligeholder og udbygger på almindelige økonomiske vilkår sikre, pålidelige og effektive transmissions-, lager- og/eller LNG-faciliteter under behørig hensyntagen til miljøet**
  - b) **må ikke forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og må navnlig ikke begunstige tilknyttede selskaber**
  - c) **skal meddele andre transmissionssystemoperatører, lagersystemoperatører, LNG-systemoperatører og/eller distributionssystemoperatører tilstrækkelige oplysninger til at sikre, at transport og oplagring af naturgas kan foregå på en måde, der er forenelig med en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system.**

De regler for afstemning af underskud/overskud inden for gassystemet, som **transmissionssystemoperatørerne fastlægger**, skal være **objektive**, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, **og det samme gælder reglerne for systembrugerbetaling for brug af deres net i forbindelse med energioverskud/-underskud. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer**, for **transmissionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester fastsættes efter en metode, der er forenelig med artikel 22, stk. 2, på en ikke-diskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.**

*EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37.

- (4) Følgende indsættes som artikel 7a og 7b:

"Artikel 7a

1. Medlemsstaterne kan kræve, at transmissionssystemoperatører opfylder mindstekrav vedrørende vedligeholdelse og udvikling af transmissionssystemet, herunder sammenkoblingskapacitet.
2. Medmindre transmissionssystemoperatøren allerede, hvad angår ejerskab, er uafhængig af andre aktiviteter, der ikke vedrører transmissionssystemet, skal han **i det integrerede gasselskab** i det mindste være uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, fra andre aktiviteter, der ikke vedrører transmission.

For at sikre transmissionssystemoperatørens uafhængighed gælder følgende **minimumskriterier**:

a) de personer, som har ansvaret for forvaltningen af transmissionssystem**operatøren**, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for det integrerede naturgasselskab, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af produktion, distribution og levering af gas

b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de **professionelle** interesser, som de ansvarlige for forvaltningen af transmissionssystemoperatøren måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt

c) transmissionssystemoperatøren skal have ret til at træffe reelle beslutninger uafhængigt af det integrerede naturgasselskab for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at vedligeholde og udvikle nettet

d) transmissionssystemoperatøren skal opstille et ligebehandlingsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket. Programmet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde dette mål. Det skal opstilles, og dets overholdelse kontrolleres af en ligebehandlingsansvarlig. En årsberetning med en beskrivelse af de trufne foranstaltninger forelægges for den i artikel 22, stk. 1, omhandlede nationale regeludstedende myndighed, og denne årsberetning offentliggøres.

Artikel 7b

Transmissionssystemoperatører anvender gennemsigtige, ikke-diskriminerende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, de anvender til at udføre deres funktioner."

(5) Artikel 8 til 11 affattes således:

"Artikel 8

1. Den enkelte transmissions-, lager- og/eller LNG-**systemoperatør** skal behandle forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som han modtager i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed, fortroligt, **og skal forhindre, at oplysninger om hans egne aktiviteter, som kan være økonomisk fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde**, jf. dog artikel 12 eller enhver anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger.
2. Transmission**ssystemoperatørerne** må ikke i forbindelse med tilknyttede selskabers køb og salg af naturgas misbruge forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som de har fået fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.

Artikel 9

For en begrænset periode, som fastlægges af medlemsstaterne under hensyntagen til effektivitet og økonomisk balance, skal medlemsstaterne udpege eller anmode de virksomheder, som har ansvaret for distributionsfaciliteter, om at udpege en eller flere distributionssystemoperatører, og de påser, at distributionssystemoperatørerne handler i overensstemmelse med artikel 10 og artikel 11.

Artikel 10

1. De enkelte **distributionssystemoperatør** driver, opretholder og udbygger på almindelige økonomiske vilkår et sikkert, pålideligt og effektivt system under behørig hensyntagen til miljøet.
2. **Distributionssystemoperatøren** må i intet tilfælde forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og må navnlig ikke begunstige sine tilknyttede selskaber.
3. **Distributionssystemoperatøren** skal give eventuelle andre **distributionssystemoperatører** og/eller transmissions-, lager- **og/eller LNG-systemoperatører** tilstrækkelige oplysninger til at sikre, at transporten **og oplagringen af gas** kan finde sted på en måde, der er forenelig med en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system. **Disse regler omfatter også biogas og gas fra biomasse på betingelse af, at disse gasser ud fra et teknisk og sikkerhedsmæssigt synspunkt kan tilføres naturgassystemet.**
4. Medmindre **distributionssystemoperatøren** allerede, hvad angår ejerskab, er uafhængigt af andre aktiviteter, der ikke vedrører distributionssystemet, skal han **i det integrerede gasselskab** i det mindste være uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, fra andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution

For at sikre distributionssystemoperatørens uafhængighed gælder følgende kriterier:

a) de personer, som har ansvaret for forvaltning af **distributionssystemoperatøren**, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for det integrerede naturgasselskab, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af produktion, transmission og levering af naturgas

(b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de **professionelle** interesser, som de ansvarlige for forvaltningen af **distributionssystemoperatøren** måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt

c) distributionssystemoperatøren skal have ret til at træffe reelle beslutninger uafhængigt af det integrerede naturgasselskab for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at vedligeholde og udvikle nettet

d) distributionssystemoperatøren skal opstille et ligebehandlingsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket. Programmet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde dette mål. Det skal opstilles, og dets overholdelse kontrolleres af en ligebehandlingsansvarlig, En årsberetning med en beskrivelse af

de trufne foranstaltninger forelægges for den i artikel 22, stk. 1, omhandlede nationale regeludstedende myndighed, og denne årsberetning offentliggøres.

Dette stykke anvendes fra den 1. januar 2004. Medlemsstaterne kan bestemme, at dette stykke ikke gælder for integrerede naturgasselskaber, der på denne dato betjener færre end 100 000 kunder."

5. **Når distributionssystemoperatørerne er ansvarlige for afstemning af underskud/overskud inden for gassystemet, skal de regler, som distributionssystemoperatørerne fastlægger i denne forbindelse være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, og det samme gælder reglerne for systembrugerbetaling for brug af deres net i forbindelse med energioverskud/underskud. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer, for distributionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester fastsættes efter en metode, der er forenelig med artikel 22, stk. 2, på en ikke-diskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.**

Artikel 11

1. Den enkelte distributionssystemoperatør skal behandle forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som han modtager i forbindelse med udøvelsen af sin virksomhed, fortroligt, **og skal forhindre, at oplysninger om hans egne aktiviteter, som kan være økonomisk fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde,** jf. dog artikel 12 eller enhver anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger.
2. Distributionssystemoperatørerne må ikke i forbindelse med tilknyttede selskabers køb og salg af naturgas misbruge forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som de har fået fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.
- (6) Følgende indsættes som artikel 11a:

"Artikel 11a

Artikel 7a, stk. 2, og artikel 10, stk. 4, forhindrer ikke, at et kombineret transmissions-, **LNG-, lager- og** distributionssystem kan drives af en operatør, der er fuldt uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, fra andre aktiviteter, der ikke vedrører transmissions-, **LNG-, lager-** eller distributionssystem**operationer"**.

- (7) Stk. 12 affattes således:

"Artikel 12

Medlemsstaterne eller enhver kompetent myndighed, som de udpeger hertil, herunder de i artikel 22, stk. 1, omhandlede nationale regeludstedende myndigheder og de i artikel 23, stk. 3, omhandlede tvistbilæggelsesmyndigheder, skal have adgang til naturgasselskabers regnskaber, som omhandlet i artikel 13, i det omfang, det er nødvendigt, for at de kan udføre deres hverv. Medlemsstaterne og enhver udpeget kompetent myndighed, **herunder de i artikel 22, stk. 1 omhandlede nationale regeludstedende myndigheder og** tvistbilæggelsesmyndighederne, skal behandle forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt. Medlemsstaterne kan indføre

undtagelser fra fortrolighedsprincippet, hvis det er nødvendigt for, at de kompetente myndigheder kan udføre deres hverv."

(8) I artikel 13 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 affattes således:

"1. Medlemsstaterne træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at naturgasselskabers regnskaber føres i overensstemmelse med denne artikels stk. 2 - 5. **Hvis selskaber er omfattet af en undtagelse fra denne bestemmelse i henhold til artikel 26, stk. 3, skal de i det mindste føre deres interne regnskaber i overensstemmelse med denne artikel.**

b) Stk. 3 affattes således:

3. Integrerede gasselskaber skal for at undgå forskelsbehandling, krydssubsidiering og konkurrenceforvridning i deres interne regnskabsføring føre separate regnskaber for deres transmissions-, distributions-, forsynings-, LNG- og lageraktiviteter, således som de skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber. **De skal føre separate regnskaber for forsyningsaktiviteter til privilegerede kunder og forsyningsaktiviteter til ikke-privilegerede kunder. Indtægter fra ejendomsretten til transmissions/distributionsnettet specificeres i regnskaberne. De skal**, hvor det er relevant, **føre** konsoliderede regnskaber for ikke-gasrelaterede aktiviteter. De interne regnskaber skal omfatte en særskilt balance og en særskilt resultatopgørelse for hver aktivitet."

(9) Artikel 14 og 15 affattes således:

"Artikel 14

1. Medlemsstaterne drager omsorg for, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til transmissions- og distributionssystemerne **samt LNG-faciliteter**, som bygger på offentliggjorte tariffer, som gælder alle privilegerede kunder og anvendes objektivt og uden at diskriminere mellem systembrugere. **Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er baseret på**, er godkendt forud for deres ikrafttræden af en national regeludstedende myndighed, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1, **og at disse tariffer offentliggøres, inden de træder i kraft.**
2. Transmissionssystemoperatører skal, om nødvendigt og for at de kan udøve deres funktioner, bl.a. i forbindelse med grænseoverskridende transmission, have adgang til andre transmissionssystemoperatørers net.

Artikel 15

1. Når det er teknisk og/eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang med henblik på forsyning af kunderne, kan medlemsstaterne ved tilrettelæggelse af adgang til gaslagre og tilsvarende fleksibilitetsinstrumenter, såvel som ved tilrettelæggelse af adgang til hjælpefunktioner, vælge den ene eller begge fremgangsmåder som omhandlet i stk. 2 og 3. Disse fremgangsmåder baseres på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier.

2. Ved forhandlet adgang træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at naturgasselskaber og privilegerede kunder inden for eller uden for det område, som dækkes af det sammenkoblede system, kan forhandle om adgang til **lagerfaciliteter og tilsvarende fleksibilitetsinstrumenter, når det er teknisk og/eller økonomisk nødvendigt for at sikre effektiv systemadgang. Parterne er forpligtet til at forhandle om adgang til systemet og tilsvarende fleksibilitetsinstrumenter i god tro.**

Aftaler om adgang til **lagerfaciliteter og tilsvarende fleksibilitetsinstrumenter** forhandles med den pågældende **lagersystemoperatør** eller de pågældende naturgasselskaber. Medlemsstaterne kræver, at **lagersystemoperatørerne** og naturgasselskaberne offentliggør deres kommercielle hovedvilkår for brug af **lagerfaciliteter og tilsvarende fleksibilitetsinstrumenter senest et år efter dette direktivs gennemførelse og herefter en gang om året.**

3. De medlemsstater, der vælger en fremgangsmåde med reguleret adgang, træffer de nødvendige foranstaltninger for at give naturgasselskaber og privilegerede kunder inden for eller uden for det område, som er dækket af det sammenkoblede system, en adgangsret til **lagerfaciliteter og tilsvarende fleksibilitetsinstrumenter** på grundlag af offentliggjorte tariffer og/eller andre betingelser og forpligtelser knyttet til brugen af **lagerfaciliteter og tilsvarende fleksibilitetsinstrumenter, når det teknisk og/eller økonomisk er nødvendigt for at sikre effektiv adgang til systemet.** Denne adgangsret for privilegerede kunder kan gives ved at sætte dem i stand til at indgå forsyningsaftaler med andre konkurrerende naturgasselskaber end systemets ejer og/eller operatør eller et tilknyttet selskab."

(10) Artikel 16 udgår.

(11) Artikel 18, 19 og 20 affattes således:

"Artikel 18

Privilegerede kunder er kunder, som frit kan købe gas fra forsyningselskaber efter eget valg inden for Fællesskabet. Medlemsstaterne sikrer, at disse privilegerede kunder:

- a) **indtil den 1. januar 2004 omfatter: de privilegerede kunder, som er angivet i artikel 18 i direktiv 98/30/EF. Medlemsstaterne offentliggør inden den 31. januar hvert år kriterierne for definitionen af disse privilegerede kunder**
- b) **senest fra den 1. januar 2004 omfatter: alle erhvervskunder**
- c) **senest fra den 1. januar 2005 omfatter: alle kunder.**

Artikel 19

For at undgå skævheder i åbningen af gasmarkederne:

- a) må gasforsyningsaftaler med en privilegeret kunde i en anden medlemsstats system ikke være forbudt, hvis kunden betragtes som privilegeret i begge systemer
- b) kan Kommissionen i tilfælde, hvor transaktioner som beskrevet i litra a) afvises, fordi kunden kun er privilegeret i et af de to systemer, under hensyn til markedssituationen og den fælles interesse pålægge den transaktionsafvisende part at gennemføre den ønskede gasforsyning på anmodning af den medlemsstat, hvor den privilegerede kunde hører hjemme.

Artikel 20

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre:
  - a) at naturgasselskaber, der er etableret på deres område, kan forsyne de **privilegerede** kunder via en direkte linje
  - b) at enhver af disse privilegerede kunder på deres område kan blive forsynet med gas fra naturgasselskaber via en direkte linje.
2. I tilfælde, hvor der stilles krav om autorisation (f. eks. bevilling, tilladelse, koncession, samtykke eller godkendelse) til at etablere eller drive direkte linjer, fastlægger medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, kriterierne for udstedelse af autorisationer til at etablere eller drive sådanne linjer på deres område. Disse kriterier skal være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende.
3. Medlemsstaterne kan gøre autorisationer til at etablere en direkte linje betinget af, enten at systemadgang er blevet nægtet på grundlag af artikel 17, eller at der indledes en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til artikel **22**.

(12) Artikel 21 udgår.

(13) Artikel 22 affattes således:

"Artikel 22

1. Medlemsstaterne udpeger et eller flere kompetente organer som regeludstedende myndigheder. Disse myndigheder skal være totalt uafhængige af interesser i gasindustrien. De skal i det mindste have ansvar for til stadighed at overvåge markedet for at sikre, at der ikke sker forskelsbehandling, at der er effektiv konkurrence og at markedet fungerer effektivt, navnlig for så vidt angår

a) konkurrenceniveauet

b) reglerne for styring og tildeling af sammenkoblingskapacitet i samråd med de nationale regeludstedende myndigheder i de medlemsstater, hvormed der er sammenkobling

c) ordninger til at klare kapacitetsoverbelastninger i det nationale gassystem.

d) den tid, det tager transmissions- og distributionsoperatører at skabe forbindelser og foretage reparationer

(e) transmissions- og distributionssystemoperatørers offentliggørelse af relevante oplysninger om sammenkoblingslinjer, brug af nettet og tildeling af kapacitet til interesserede parter, under hensyntagen til behovet for at behandle oplysninger, der ikke forelægges samlet, som kommercielt fortrolige

(f) den effektive adskillelse af regnskaber, som anført i artikel 13, for at sikre, at der ikke sker krydssubsidiering mellem transmission, distribution, oplagring, LNG- og forsyningsaktiviteter

(g) betingelser for adgang til lagerfaciliteter og tilsvarende fleksibilitetsinstrumenter, som anført i artikel 15, stk. 2 og 3.

2. De nationale regeludstedende myndigheder skal i det mindste have ansvaret for fastsættelse eller godkendelse af de metoder, der anvendes til at udregne eller fastsætte betingelser og vilkår, inden de træder i kraft, for:

a) tilslutning til og adgang til nationale net, herunder transmissions- og distributionstariffer, betingelser og tariffer for adgang til LNG-faciliteter

b) tilvejebringelse af udligningstjenester.

3. De nationale regeludstedende myndigheder skal have beføjelser til at kræve, at transmissions-, LNG- og distributionssystemoperatørerne om nødvendigt skal ændre de vilkår og betingelser, herunder tariffer og fremgangsmåder, der er nævnt i stk. 2, for at sikre, at disse er rimelige og anvendes på en ikke-diskriminerende måde.

4. Enhver part, der har en klage over en transmissions-, LNG- eller distributionssystemoperatør vedrørende de i stk. 1, 2 og 3 og i artikel 15 omhandlede spørgsmål, kan forelægge en klage for den nationale regeludstedende myndighed, som i sin egenskab af tvistbilæggelsesmyndighed skal træffe afgørelse inden to måneder efter modtagelsen af klagen. Denne periode kan forlænges med yderligere to måneder, når de regeludstedende myndigheder søger yderligere oplysninger. Denne periode kan forlænges yderligere med klagerens samtykke. Enhver appel vedrørende en sådan afgørelse må ikke have opsættende virkning.

5. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at sikre, at de nationale regeludstedende myndigheder er i stand til at udføre de i stk. 1-4 omhandlede opgaver effektivt og hurtigt.

6. Medlemsstaterne udarbejder passende, effektive mekanismer med henblik på regulering, kontrol og gennemsigtighed for at hindre ethvert misbrug af dominerende stilling, navnlig til skade for forbrugerne, og enhver form for aggressiv adfærd. Disse mekanismer skal tilgodese traktatens bestemmelser, særlig artikel 82.
7. Medlemsstaterne sikrer, at der træffes passende foranstaltninger, herunder forvaltningsretlige eller strafferetlige procedurer i overensstemmelse med national lovgivning, mod ansvarlige fysiske og juridiske personer, hvis fortrolighedsreglerne i dette direktiv ikke er blevet overholdt.

8. I tilfælde af grænseoverskridende tvister er den kompetente tvistbilæggelses myndighed den nationale regeludstedende myndighed, som dækker den systemoperatør, som nægter brug af eller adgang til systemet.

9. Indbringelse af sager for den nationale regeludstedende myndighed udelukker ikke anvendelse af retsmidler i henhold til fællesskabsretten.

(14) Artikel 23, stk. 1 affattes således:

"1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at naturgasselskaber og **privilegerede** kunder, uanset hvor de hører hjemme, kan få adgang til opstrømsrørledningsnet, herunder faciliteter, som yder tekniske tjenester i forbindelse med sådan adgang, i overensstemmelse med denne artikel, bortset fra de dele af sådanne net og faciliteter, der benyttes til lokale produktionsaktiviteter ved et felt, hvor gassen produceres. Kommissionen underrettes om foranstaltningerne i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 29.

(15) Artikel 25, stk. 1 og 2, affattes således:

"1. Hvis et naturgasselskab får eller forventer at få alvorlige økonomiske og finansielle problemer på grund af sine take-or-pay-forpligtelser i henhold til en eller flere kontrakter om køb af gas, kan det ansøge den pågældende medlemsstat eller den udpegede kompetente myndighed om en midlertidig undtagelse fra artikel 15. Ansøgningerne skal efter medlemsstaternes valg indgives i hvert enkelt tilfælde, enten før eller efter, at der er nægtet adgang til systemet. Medlemsstaterne kan også give naturgasselskabet mulighed for at vælge, om det vil indgive en ansøgning før eller efter, at der er nægtet adgang til systemet. Når et naturgasselskab har nægtet adgang, skal ansøgningen indgives snarest muligt. Ansøgningerne skal ledsages af alle relevante oplysninger om problemets art og omfang samt om de skridt, **naturgasselskabet** har taget for at løse problemet.

Hvis alternative løsninger ikke ligger inden for rimelig rækkevidde, kan medlemsstaten eller den udpegede kompetente myndighed under hensyn til stk. 3 beslutte at indrømme en undtagelse.

2. Medlemsstaten eller den hertil udpegede kompetente myndighed skal snarest muligt underrette Kommissionen om sin afgørelse om at indrømme en undtagelse og samtidig fremsende alle relevante oplysninger angående undtagelsen. Disse oplysninger kan forelægges Kommissionen i sammenfattet form, således at Kommissionen kan træffe en velbegrundet afgørelse. Inden for fire uger efter modtagelsen af denne underretning kan Kommissionen pålægge den pågældende medlemsstat eller udpegede kompetente myndighed at ændre eller at tilbagekalde afgørelsen, hvorved der er indrømmet en undtagelse.

Hvis den pågældende medlemsstat eller udpegede kompetente myndighed ikke efterkommer dette krav inden fire uger, træffes der hurtigt en endelig afgørelse efter den anbefalede procedure i artikel 3 i **Rådets** afgørelse **1999/468/EF***.

Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

* L 184 af 17.7.1999, s. 23."

(16) Artikel 26, stk. 1, 2 og 3 affattes således:

- "1. Medlemsstater, som ikke er direkte tilsluttet en anden medlemsstats sammenkoblede system, og som kun har en enkelt ekstern hovedleverandør, kan fravige artikel 4, **artikel 18 og/eller artikel 20** i dette direktiv. Et **forsyningssselskab** med en markedsandel på over 75 % betragtes som en hovedleverandør. En sådan undtagelse udløber automatisk i det øjeblik, hvor mindst en af disse betingelser ikke længere er opfyldt. Sådanne undtagelser meddeles Kommissionen.
2. En medlemsstat, der kan anses for at være et marked under opbygning, og hvor gennemførelsen af dette direktiv volder væsentlige problemer uden forbindelse med de i artikel 25 nævnte kontraktlige take-or-pay-forpligtelser, kan fravige artikel 4, **artikel 18 og/eller artikel 20** i dette direktiv. En sådan undtagelse udløber automatisk i det øjeblik, hvor den pågældende medlemsstat ikke længere kan anses for at være et marked under opbygning. Sådanne undtagelser meddeles Kommissionen.
3. Hvis gennemførelsen af dette direktiv volder væsentlige problemer i et begrænset geografisk område i en medlemsstat, navnlig med hensyn til udvikling af transmissionsinfrastrukturen, kan medlemsstaten med henblik på investeringsfremme og på udvikling af dette område anmode Kommissionen om en midlertidig undtagelse fra artikel 4, **artikel 7, stk. 1 og stk. 3, artikel 7a, stk. 2, artikel 9, stk. 1, artikel 10, stk. 4 og 5, artikel 13, artikel 14, stk. 1, artikel 18 og/eller artikel 20** for det pågældende område."

(17) Artikel 27 udgår.

(18) Artikel 28 affattes således:

"Artikel 28

1. Kommissionen overvåger anvendelsen af dette direktiv og tager det op til fornyet overvejelse og forelægger inden udgangen af det første år efter direktivets ikrafttræden og derefter hvert år, en samlet situationsrapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Rapporten skal mindst indeholde følgende:

a) indhøstede erfaringer og opnåede fremskridt med hensyn til skabelsen af et fuldstændigt og fuldt funktionsdygtigt indre gasmarked og de resterende hindringer herfor, herunder aspekter som markedsdominans, markedskoncentration, aggressiv og konkurrencebegrænsende adfærd

b) i hvilket omfang kravene vedrørende regnskabsmæssig adskillelse og tariffer i dette direktiv har medvirket til at sikre retfærdig og ikke-diskriminerende adgang til Fællesskabets gassystem, samt hvilke økonomiske, miljømæssige og sociale konsekvenser åbningen af gasmarkedet har haft for kunderne

c) en undersøgelse af spørgsmål vedrørende systemkapaciteten og forsyningssikkerheden for naturgas i Fællesskabet, navnlig den eksisterende og forventede balance mellem efterspørgsel og udbud, under hensyntagen til den fysiske kapacitet for udveksling mellem områder

d) en generel vurdering af de fremskridt, der er opnået med hensyn til bilaterale forbindelser med tredjelande, som producer og eksporterer eller transporterer naturgas, herunder fremskridt med hensyn til markedsintegration, handel og adgang til sådanne tredjelands net

e) eventuelle harmoniseringsbehov, der ikke har tilknytning til direktivets bestemmelser.

Denne rapport kan eventuelt indeholde henstillinger.

2. Hvert andet år omhandler den i stk. 1 nævnte rapport også en analyse af de forskellige foranstaltninger, der er truffet i medlemsstaterne for at opfylde forsyningspligten, og en behandling af, hvor effektive de har været, især deres indvirkning på konkurrencen på gasmarkedet. Denne rapport kan eventuelt indeholde henstillinger vedrørende foranstaltninger, der skal træffes på nationalt plan for at sikre høje forsyningspligtstandarder eller foranstaltninger, der skal forhindre opdeling af markedet.

(19) Der indsættes et bilag, hvortil teksten findes i bilag II til dette direktiv.

Artikel 3

Direktiv 90/547/EØF og 91/296/EØF ophæves med virkning fra den 1. januar 2003.

Artikel 4

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv [senest den .....]. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 5

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 6

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BILAG I

"Bilag

(Artikel 3)

Med forbehold af Fællesskabets bestemmelser om forbrugerbeskyttelse, særlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF⁹ og Rådets direktiv 93/13/EF¹⁰, er de foranstaltninger, **der henvises til i artikel 3**, følgende:

Medlemsstaterne skal sikre, at de endelige kunder:

- a) har ret til en kontrakt med deres elleverandør, hvori følgende er anført:
- leverandørens navn og adresse
  - hvilke ydelser der leveres og på hvilket kvalitetsniveau, samt tidspunkt for første tilslutning
  - hvilke typer vedligeholdelsesservice der tilbydes
  - hvorledes aktuel information om gældende tariffer og vedligeholdelsesgebyrer kan indhentes
  - kontraktens løbetid, betingelserne for fornyelse og afslutning af ydelserne og kontrakten samt eventuel ret til opsigelse
  - eventuel erstatning eller tilbagebetaling, hvis det i kontrakten fastsatte kvalitetsniveau ikke overholdes og
  - hvorledes procedurerne for bilæggelse af tvister, jf. litra e) iværksættes.

Betingelserne skal være rimelige og velkendte på forhånd. Under alle omstændigheder underrettes der om betingelserne forud for kontraktens indgåelse. Når kontrakterne indgås via mellemmænd, underrettes der også om betingelserne forud for kontraktens indgåelse.

- b) underrettes med passende varsel, hvis leverandøren agter at ændre kontraktbestemmelserne. Kunderne orienteres om deres ret til at hæve kontrakten, når de modtager underretningen. Leverandørerne giver deres kunder direkte meddelelse om enhver takstforhøjelse, idet dette skal ske på et passende tidspunkt og senest én normal faktureringsperiode efter forhøjelsens ikrafttræden. Medlemsstaterne skal sikre, at privatkunder kan hæve kontrakten, hvis de ikke kan acceptere de nye betingelser, som elleverandøren har underrettet dem om.
- c) modtager gennemsigtige oplysninger om gældende priser og tariffer og om standardvilkår og betingelser for adgang til og brug af elleverancer.

---

⁹ EFT L 144 af 4.6.1997, s. 19.

¹⁰ EFT L 95 af 21.4.1993, s. 29.

- d) tilbydes frit valg af betalingsmetoder, uden ekstragebyr. De generelle vilkår og betingelser skal være rimelige og gennemsigtige. De skal anføres i et klart og forståeligt sprog. De endelige kunder skal beskyttes mod urimelige eller vildledende salgsmetoder.**
- e) tilbydes gennemskuelige, enkle og billige procedurer for behandling af deres klager. Sådanne procedurer skal gøre det muligt at bilægge tvister hurtigt og rimeligt, og skal, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, indeholde bestemmelser om et erstatnings- og/eller tilbagebetalingssystem. Når det er muligt, bør principperne i Kommissionens henstilling 98/257/EF¹¹ følges.
- f) informeres om deres rettigheder med hensyn til forsyningspligt."**

---

¹¹ EFT L 115 af 17.4.1998, s. 31.

BILAG II

"Bilag

Med forbehold af Fællesskabets bestemmelser om forbrugerbeskyttelse, særlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF¹² og Rådets direktiv 93/13/EF¹³, er de foranstaltninger, der henvises til i artikel 3, følgende:

Medlemsstaterne skal sikre, at de endelige kunder:

- a) har ret til en kontrakt med deres gasleverandør, hvori følgende er anført:
- leverandørens navn og adresse
  - hvilke ydelser der leveres og på hvilket kvalitetsniveau, samt tidspunkt for første tilslutning
  - hvilke typer vedligeholdelsesservice der tilbydes
  - hvorledes aktuel information om gældende tariffer og vedligeholdsgebyrer kan indhentes
  - kontraktens løbetid, betingelserne for fornyelse og afslutning af ydelserne og af kontrakten samt eventuel ret til opsigelse
  - eventuel erstatning eller tilbagebetaling, hvis det i kontrakten fastsatte kvalitetsniveau ikke overholdes og
  - hvorledes procedurerne for bilæggelse af tvister, jf. litra e) iværksættes.

Betingelserne skal være rimelige og velkendte på forhånd. Under alle omstændigheder underrettes der om betingelserne forud for kontraktens indgåelse. Hvor kontrakterne indgås via mellemmand, underrettes der også om betingelserne forud for kontraktens indgåelse.

- b) underrettes med passende varsel, hvis leverandøren agter at ændre kontraktbestemmelserne. **Kunderne orienteres om deres ret til at hæve kontrakten, når de modtager underretningen. Leverandørerne giver deres kunder direkte meddelelse om enhver gebyrforhøjelse, idet dette skal ske på et passende tidspunkt og senest én normal faktureringsperiode efter forhøjelsens ikrafttræden.** Medlemsstaterne skal sikre, at de endelige kunder kan hæve kontrakten, hvis de ikke godkender de nye betingelser, som gasleverandøren har underrettet dem om.
- c) modtager gennemsigtige oplysninger om gældende priser og tariffer og om standardvilkår og betingelser for adgang til og brug af gasleverancer.
- d) tilbydes frit valg af betalingsmetoder, uden ekstragebyr. De generelle vilkår og betingelser skal være rimelige og gennemsigtige. De skal anføres i et klart og forståeligt sprog. De endelige kunder skal beskyttes mod urimelige eller vildledende salgsmetoder.**

---

¹² EFT L 144 af 4.6.1997, s. 19.

¹³ EFT L 95 af 21.4.1993, s. 29.

e) nyder godt af gennemskuelige, enkle og billige procedurer for behandling af deres klager. Sådanne procedurer skal gøre det muligt at bilægge tvister hurtigt og rimeligt, og skal, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, indeholde bestemmelser om et erstatnings- og/eller tilbagebetalingssystem. Når det er muligt, bør principperne i Kommissionens henstilling 98/257/EF¹⁴ følges.

f) som er tilsluttet gassystemet, informeres om deres rettigheder med hensyn til levering af naturgas af en bestemt kvalitet til rimelige priser."

---

¹⁴ EFT L 115 af 17.4.1998, s. 31.

BEGRUNDELSE

A. Principper

1. Den 13. marts 2001 forelagde Kommissionen et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.
2. På plenarmødet den 13. marts 2002 godkendte Europa-Parlamentet under forudsætning af en række ændringer Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling. Det Økonomiske og Sociale Udvalg støtter ligeledes forslaget. Regionsudvalget har ikke afgivet nogen udtalelse om forslaget.
3. Drøftelserne i Rådet startede i september 2001 og medførte adskillige ændringer til Kommissionens forslag under forskellige formandskaber. Kommissionen kan acceptere mange af disse ændringer, da de er nyttige tydeliggørelser og i overensstemmelse med de af Parlamentet foreslåede ændringer, som Kommissionen kan godkende. De er i et vist omfang inspireret af resultaterne af det ottende "Europæiske Elektricitetsforum", der fandt sted den 21.-22. februar 2002.
4. I lyset heraf ændrer Kommissionen sit forslag i medfør af traktatens artikel 250, stk. 2.

B. Europa-Parlamentets ændringer

Europa-Parlamentet tilslutter sig de væsentligste dele af Kommissionens forslag, men har foreslået en række ændringer. Af de 34 vedtagne ændringer (ændringsforslag 1-35, undtagen ændringsforslag 11) har Kommissionen accepteret 6 (ændringsforslag 1, 6, 8, 10, 12 og 14) i den af Parlamentet foreslåede form eller med ringe omskrivning. To ændringer blev accepteret delvis (ændringsforslag 3 og 4) og princippet i 10 ændringer blev accepteret (18, 21, 27-34). De resterende 16 blev afvist.

Delvis accepterede ændringer

Ændringsforslag 3

Ændringen drejer sig om den betragtning, der siger, at der ikke skal være nogen særlig tarif, der kun skal betales af eksportørerne eller importørerne, og der foreslås en tydeligere ordlyd, hvilket er en forbedring. Kommissionen kan imidlertid ikke acceptere, at afgifterne ikke skal være "transaktionsbaserede", eftersom dette udtryk er tvetydigt og tidligere er blevet fortolket på modstridende vis af de pågældende parter.

Ændringsforslag 4

Første del af ændringen sigter mod yderligere at tydeliggøre første sætning af betragtning 12, som Kommissionen kan acceptere. Derimod udvander anden del den ide, at ledig kapacitet på samkøringslinjer bør være 'størst mulig', ved at erstatte 'størst mulig' med en noget vagere formulering, der giver mulighed for fortolkning. Kommissionen finder ikke denne ændring nødvendig.

Ændringer, der i princippet accepteres

Ændringsforslag 18

Denne ændring vedrører behandlingen af de såkaldte "handelssamkøringslinjer" i forordningen, dvs. en samkøringslinje hvor investor skal dække alle omkostninger gennem indtægter fra brugen af selve samkøringslinjen, og som ikke kan være afhængig af afgifter, der betales for brug af de net, som samkøringslinjen forbinder. Ideen med ændringen er at udelukke sådanne samkøringslinjer fra de strenge regler i forordningen om, hvordan indtægter fra tildeling af samkøringslinjekapacitet skal anvendes. Argumentet er, at medens disse regler er passende for bestående samkøringslinjer, er de måske for restriktive for handelssamkøringslinjer, idet de betydeligt begrænser udsigterne til overskud og derved skræmmer potentielle investorer væk.

Det indholdsmæssige i ændringen kan accepteres. Imidlertid skal proceduren for udelukkelse af bestemte samkøringslinjer fra de pågældende regler udbygges: en eventuel udelukkelse skal kun være tidsbegrænset, men kunne forlænges, og ikke kun kræve tilladelse fra de pågældende nationale regulerende myndigheder, men også fra Kommissionen for at sikre, at Fællesskabets interesser som helhed tages i betragtning.

Betragtning (14) er blevet tilpasset for at afspejle ændringer i ordlyden.

Ændringsforslag 21 og 27-33

Ændring 27-30 foreslår at oprette et Europæisk Energitilsynsudvalg med rådgivende status og respektive rådgivende kompetence. Kommissionen kan acceptere det indholdsmæssige i denne ændring. Den har ved at følge tilsvarende eksempler fra andre sektorpolitiske områder¹, imidlertid til hensigt at oprette gruppen ved hjælp af en kommissionsbeslutning og ikke som foreslået af Parlamentet i forordningen. Gruppen vil behandle spørgsmål i forbindelse med forordningen, direktiv 96/92 (elektricitetsdirektivet) og direktiv 98/30/EF (gasdirektivet).

De foranstaltninger, som Kommissionen planlægger, omfatter ligeledes ideen i ændring 21, der foreslår en bestemmelse om, at Rådet af Europæiske Energiregulerende Myndigheder bistår Kommissionen med gennemførelse af forordningen.

Ændringsforslag 34

I denne ændring foreslås et overvågnings- og rapporteringskrav til Kommissionen; det kan indholdsmæssigt accepteres. Set fra et institutionelt synspunkt kan formålet med rapporten imidlertid ikke sætte Parlamentet og Rådet i stand til at overveje eventuelle nødvendige bestemmelser, som foreslået i ændringen. Det er Kommissionens opgave at ledsage rapporten med hensigtsmæssige forslag til og/eller henstillinger om videre foranstaltninger, skulle der være behov herfor.

---

¹ F.eks. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet)

Afviste ændringer

Ændringsforslag 2 og 13

Disse foreslår at specificere i forordningens ordlyd, i betragtning 10 og artikel 4, stk. 2, at afgifter for netadgang på generatorer ("G"-afgifter) skal "harmoniseres". Det kan ikke accepteres af to væsentlige grunde:

- Det er ikke hensigtsmæssigt i direkte anvendelig fællesskabslovgivning at anføre, at bestemte nationale regler 'skal' harmoniseres uden at anføre, hvordan en sådan harmonisering bør ske, både indholdsmæssigt og proceduremæssigt.
- Når nationale afgifter harmoniseres, skal der ikke blot ses på generatorafgifter, men på tarifstrukturen i sin helhed under hensyntagen til alle særlige forhold i de pågældende nationale net.

Den indfaldsvinkel til harmonisering, som Kommissionen anlagde i forslaget, er derfor passende og tilstrækkelig: artikel 7, stk. 2, i forordningen behandler harmonisering af afgifter på generatorer og forbrugere (belastning) i de retningslinjer, der skal vedtages ved udvalgsprocedure.

Ændringsforslag 5, 7, 16, 20, 22, 23, 24, 25

Disse ændringer går ud på at fjerne alle henvisninger til "nationale regulerende myndigheder" i forordningen, idet det foreslås at anvende et mere neutralt udtryk, såsom "kompetent myndighed". Det er Kommissionens hensigt, at alle medlemsstater skal udpege en eller flere regulerende myndigheder, og dette fremgår af den ændrede version af artikel 22 i direktiv 96/92, som foreslået i direktivet om ændring af elektricitets- og gasdirektiverne. Disse myndigheder skal spille en nøglerolle i forbindelse med forordningens gennemførelse. Accept af disse ændringer kunne ligeledes anses for at være i modstrid med oprettelse af et rådgivende organ, der består af nationale regulerende myndigheder, som foreslået i Parlamentets ændringer, som Kommissionen støtter (jf. ovenfor ændringsforslag 21 og 27-33).

Ændringsforslag 9 og 15

Disse to ændringer foreslår at undtage indlejrede produktionsanlæg, dvs. produktion direkte tilsluttet distributionsnettet, fra bestemte netafgifter under nationale tarifieringssystemer. Indlejret produktion skal behandles hensigtsmæssigt under nationale tarifieringssystemer i betragtning af principperne om ikke forskelsbehandling og omkostningsafspejling, der er omhandlet i forordningens artikel 4, stk. 1, og af hensyn til det vigtigste tilfælde i praksis - elproduktion fra vedvarende energikilder - i artikel 7, stk. 6, i direktiv 2001/77 om fremme af elektricitet produceret fra vedvarende energikilder. Det ville imidlertid ikke være hensigtsmæssigt at udelukke indlejret produktion fra starten generelt fra bestemte afgifter, hvorved der udelukkes en sag-for-sag behandling.

Ændringsforslag 17

Ændringen foreslår at tillade samkøringslinjeoperatører at anvende indtægter fra tildeling af samkøringslinjekapacitet til at kompensere markedsoperatører for kapacitetsindskrænkning ud over de tre måder for tilladt brug indeholdt i artiklen. Til forskel fra de tre anvendelsesmåder er der imidlertid en juridisk forpligtelse til at foretage sådanne kompensationsbetalinger. Disse betalinger indgår i omkostningerne ved drift af samkøringslinjen. Der er allerede taget

hensyn hertil, når der fastslås disponible indtægter fra kapacitetstildeling og er derfor irrelevant, når det drejer sig om at fastlægge, hvordan sådanne indtægter må anvendes.

Ændringsforslag 19

Ændringen foreslår, at den i forordningen indførte udvalgsprocedure kun skal anvendes i fire år, og at spørgsmålet herefter skal overvejes af Parlamentet og af Rådet på grundlag af et forslag fra Kommissionen. Kommissionen finder ikke denne bestemmelse nødvendig i betragtning af den yderst tekniske art af de spørgsmål, der behandles efter udvalgsproceduren. Kommissionen vil selvfølgelig sørge for størst mulig gennemsigtighed i forhold til Europa-Parlamentet i forbindelse med den udvalgsprocedure, der er fastlagt i forordningen i overensstemmelse med den aftale, der er indgået mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen om Kommissionens gennemførelsesbeføjelser i Rådets afgørelse 1999/468/EF, for så vidt angår udvalgsprocedure.

Ændringsforslag 26

Denne ændring drejer sig om fortolkningen af reglerne i direktiv 96/92 (elektricitetsdirektivet), og disse regler er ikke relevante for grænseoverskridende elektricitetsudveksling. Det er ikke indlysende, hvorfor Parlamentet har stemt for denne ændring i forbindelse med denne forordning.

Ændringsforslag 35

Denne ændring foreslår at sammenkæde forordningens ikrafttrædelse med ikrafttrædelsen af direktivet om ændring af de gældende gas- og elektricitetsdirektiver. Fremme af grænseoverskridende handel er nødvendig i alle fald, uafhængig af vedtagelse af de foreslåede ændringer til det gældende elektricitetsdirektiv.

C Ændringer efter forhandlinger i Rådet

Der er foretaget en lang række ændringer i den oprindelige tekst for at afspejle udviklinger i Rådet, men det drejer sig om tydeliggørelser eller tilføjelser i bestemmelsernes ordlyd uden ændring af indholdet.

Der er imidlertid blevet foretaget følgende væsentlige ændringer:

- I Kommissionens oprindelige forslag var ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne (TSO) (artikel 3) baseret på "transitstrøm", medens det ændrede forslag anvender begrebet "grænseoverskridende strøm". Arbejde, der er foregået i Det Europæiske Elektricitetsforum, har vist, at dette begreb måtte medføre mere omkostningseffektive resultater.
- Artikel 3, stk. 2, omhandlede kompensation, der skal betales af eksporterende og/eller importerende TSO'er. Dette er blevet ændret til eksporterende og importerende TSO'er.
- I artikel 3, stk. 6, er beskrivelsen af metoden til beregning af "omkostninger ved transit" (nu: omkostninger ved grænseoverskridende strøm, jf. ovenfor) blevet mere detaljeret. Denne ændring afspejler resultatet af det 8. Europæiske Elektricitetsforum.

- I artikel 4, stk. 4, står der nu tydeligt, at eksport/importafgifter er udelukket, forudsat at der er indført passende og effektive stedsbestemte signaler. I det oprindelige forslag indgik begrebet stedsbestemte signaler allerede i bestemmelserne i artikel 4 stk. 2.

Indholdet af de to artikler om udvalgsprocedure (artikel 12 og 13) er forblevet uændret. De to artikler er imidlertid blevet samlet i én artikel 12.

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg³,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁴,

efter proceduren i traktatens artikel 251⁵, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet⁶ er et vigtigt led i indførelsen af det indre marked for elektricitet.
- (2) Det Europæiske Råd opfordrede på sit møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000 til en hurtig indsats for at få gennemført det indre marked i både elektricitets- og gassektoren og fremskynde liberaliseringen af begge disse sektorer for at opnå et fuldt funktionsdygtigt indre marked for de pågældende områder.
- (3) For at fremme oprettelsen af et virkeligt indre marked for elektricitet bør samhandelen med elektricitet, der i øjeblikket ikke er så udviklet som samhandelen i de øvrige økonomiske sektorer, udbygges.

---

² EFT C

³ EFT C

⁴ EFT C

⁵ EFT C

⁶ EFT L 27 af 30.1.1997, s. 20. Direktivet er senest ændret ved direktiv.././EF (EFT L... af....., s...).

- (4) For at sikre effektiv adgang til transmissionssystemerne med henblik på grænseoverskridende transaktioner må der indføres rimelige, omkostningsrelevante, gennemsigtige og direkte anvendelige regler om tarifiering på tværs af grænserne og fordeling af ledig kapacitet på samkøringslinjerne, til supplerung af direktiv 96/92 EF. **Disse regler skal tage hensyn til en sammenligning mellem effektive netoperatører fra strukturelt sammenlignelige områder.**
- (5) Energiministrene opfordrede i konklusionerne fra deres møde i Rådet den 30. maj 2000 Kommissionen, medlemsstaterne og de nationale myndigheder til at sikre hurtig indførelse af et holdbart tarifieringssystem og en metode for langsigtet fordeling af ledig kapacitet på samkøringslinjerne.
- (6) I Europa-Parlamentets beslutning af 6. juli 2000 om Kommissionens anden rapport om udviklingen i energimarkedets liberalisering krævede det, at der vedtages bestemmelser om brug af net i medlemsstaterne, der ikke hæmmer den grænseoverskridende handel med elektricitet, og det opfordrede Kommissionen til at fremsætte særlige forslag med henblik på at fjerne alle nuværende hindringer for samhandlen i Fællesskabet.
- (7) I nærværende forordning fastsættes grundprincipperne for tarifiering og kapacitetsfordeling, og samtidig skabes der mulighed for at vedtage retningslinjer, der fastlægger de relevante principper og metoder i nærmere enkeltheder, så der kan ske en hurtig tilpasning til ændrede vilkår.
- (8) På et åbent, konkurrencepræget marked bør transmissionssystemoperatørerne have kompensation for omkostningerne ved at huse **grænseoverskridende** elektricitetsstrømme i deres net af de transmissionssystemoperatører, hvorfra **de grænseoverskridende strømme** ~~transitter~~ kommer ~~eller er bestemt for~~ **og de systemer, hvor de pågældende strømme ender.**
- (9) Når de nationale nettariffer fastsættes, skal der tages hensyn til de udbetalinger og indtægter, der skyldes kompensationer mellem transmissionssystemoperatørerne.
- (10) Det konkrete beløb, som skal betales for systemadgang på tværs af grænserne kan variere betydeligt afhængigt af de involverede transmissionssystemoperatører, og fordi tarifieringssystemernes opbygning i medlemsstaterne er forskellig. En vis harmonisering er derfor nødvendig for at undgå forvridning af samhandelen.
- (11) Det vil ikke være hensigtsmæssigt at benytte afstandsbestemte tariffer eller, **forudsat der er indført relevante stedsbestemte signaler**, en særlig tarif, der kun skal betales af eksportørerne eller importørerne, **ud over den generelle afgift for adgang til det nationale netværk.**
- (12) **Hvis konkurrencen på det indre marked skal fungere, er det nødvendigt, at tarifferne for markedsadgang inklusive samkøringslinjerne i transmissionssystemet anvendes på gennemsigtig måde og uden forskelsbehandling.** Konkurrencen på det indre marked kan kun udvikle sig tilfredsstillende, hvis tildelingen af adgang til de linjer, der forbinder de forskellige nationale systemer, sker på gennemsigtig måde og uden forskelsbehandling. Den disponible kapacitet på disse linjer bør være den størst mulige, som er forenelig med standarderne for sikker netdrift. Enhver forskelsbehandling ved fordeling af ledig

kapacitet må beviseligt hverken kunne forvride handelsudviklingen eller hæmme den i urimelig grad.

- (13) Ledig overførselskapacitet og sikkerheds-, planlægnings- og driftsstandarder, som berører den, skal kunne overskues af markedsdeltagerne.
- (14) **Der bør være regler for anvendelsen af** indtægter, der skyldes procedurer for overbelastningsbehandling, **medmindre samkøringslinjens særlige art berettiger en tidsbegrænset undtagelse fra disse regler** ~~må ikke være en kilde til ekstra fortjeneste for transmissionssystemoperatørerne.~~
- (15) Overbelastningsproblemer bør kunne behandles på forskellige måder, så længe grundlaget er markedsmekanismerne, og transmissionssystemoperatørerne og markedsdeltagerne modtager de rigtige økonomiske signaler.
- (16) For at sikre, at det indre marked fungerer gnidningsløst, må der indføres procedurer, som gør det muligt for Kommissionen at træffe afgørelser og fastlægge retningslinjer om tarifiering og kapacitetsfordeling og som samtidig sikrer, at medlemsstaternes myndigheder inddrages i denne proces. Medlemsstaternes myndigheder bør give Kommissionen de relevante oplysninger.
- (17) **Medlemsstaterne og de kompetente nationale** myndigheder skal give Kommissionen de relevante oplysninger. Kommissionen bør behandle disse oplysninger fortroligt. Kommissionen bør desuden, hvis det er nødvendigt, kunne indhente de relevante oplysninger direkte hos de pågældende foretagender.
- (18) De nationale myndigheder skal sørge for, at denne forordnings bestemmelser og de retningslinjer, som vedtages på grundlag af den, overholdes.
- (19) Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af nærværende forordning, og sikrer, at de anvendes. Disse sanktioner skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.
- (20) I overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, jf. traktatens artikel 5, kan målet for den foreslåede foranstaltning, nemlig at indføre harmoniserede regler for grænseoverskridende elektricitetsudveksling, ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af dens omfang og rækkevidde bedre gennemføres på fællesskabsplan. Denne forordning omfatter kun det, der er nødvendigt for, at målene kan nås, og det er ikke mere vidtrækkende, end det er nødvendigt i forhold til de fastsatte mål.
- (21) I overensstemmelse med artikel 2 i Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udførelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen⁷, bør foranstaltningerne til gennemførelse af denne forordning afhængigt af de enkelte tilfælde vedtages efter forskriftsproceduren i artikel 5 i nævnte afgørelse eller efter rådgivningsproceduren i samme afgørelses artikel 3 -

---

⁷ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Indhold og anvendelsesområde

Denne forordning har til formål at fremme den grænseoverskridende handel med elektricitet og dermed også at øge konkurrencen på det indre marked for elektricitet ved at indføre en kompensationsordning for **grænseoverskridende strømme af elektricitetstransit** og opstille harmoniserede principper for transmissionsafgifter på tværs af grænserne og for fordeling af ledig kapacitet på samkørlingslinjerne mellem de nationale transmissionssystemer.

Artikel 2

Definitioner

1. Definitionerne i artikel 2 i direktiv 96/92/EF gælder også for denne forordning.
2. Endvidere forstås ved:
  - a) "**grænseoverskridende strøm**": en fysisk elektrisk strøm, ~~som huses i en medlemsstats transmissionssystem, men som hverken er produceret eller beregnet til forbrug i denne medlemsstat, herunder også den transitstrøm, der normalt benævnes "loop-flows" eller parallelstrøm~~ på en medlemsstats transmissionsnet, der forårsages af aktivitet hos generatorer eller forbrugere uden for den pågældende medlemsstat.
  - b) "Overbelastning": en situation, hvor en samkørlingslinje, som forbinder nationale transmissionsnet, på grund af kapacitetsmangel i samkørlingslinjerne og/eller de pågældende nationale transmissionssystemer ikke har plads til alle de transaktioner, international handel mellem markedsdeltagerne fører med sig.
  - c) "**Eksport**": afsendelse af elektricitet fra én medlemsstat under den forudsætning, at der samtidig finder en tilsvarende anvendelse ("import") af elektricitet sted i en anden medlemsstat eller et tredjeland.

Artikel 3

Kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne

1. Transmissionssystemoperatørerne skal have kompensation for omkostningerne ved at huse **grænseoverskridende elektricitetstransitstrøm** i deres net.
2. Den i stk. 1 omhandlede kompensationen betales af de nationale systemoperatører, hvis systemer ~~transitter~~ **den grænseoverskridende strøm** kommer fra og/eller hvis systemer, den er bestemt for.
3. Kompensationen betales regelmæssigt for et givet, allerede forløbet tidsrum. *Efterfølgende* reguleringer af allerede betalte kompensationer kan foretages, hvis det er nødvendigt for at afspejle de faktiske **og anerkendte** omkostninger.

Det første tidsrum, der skal betales kompensation for, fastsættes efter retningslinjerne i artikel 7.

4. Kommissionen fastsætter efter proceduren i artikel **12, stk. 4**, størrelsen på de kompensationsbeløb, der skal betales.
5. Den husede ~~transit~~ **grænseoverskridende** mængde og omfanget af den **grænseoverskridende** ~~transit~~strøm, **der er angivet** som kommende fra og/eller ender i de nationale transmissionssystemer, bestemmes på grundlag af den fysiske elektricitetsstrøm, der faktisk måles i løbet af et givet tidsrum.
6. Omkostningerne ved at huse ~~transit~~ **grænseoverskridende** strøm bestemmes på grundlag af de forventede langsigtede gennemsnitlige differensomkostninger (~~som et udtryk for de omkostninger, nettet påføres ved at huse transit, og de fordele, det indebærer, set i forhold til dem, nettet ville have haft uden transit~~) **under hensyntagen til tab, investering i ny infrastruktur og en passende andel af omkostningerne ved den eksisterende infrastruktur, for så vidt som den eksisterende infrastruktur blev anlagt til transmission af grænseoverskridende strøm. Når de påløbne omkostninger udregnes, anvendes metoderne for beregning af standardomkostninger. Der skal tages hensyn til de fordele, et net har ved at huse grænseoverskridende strøm.**

Artikel 4

Afgifter for netadgang

1. Afgifter, som opkræves for adgang til nationale net af ~~de nationale~~ netoperatører, skal **være gennemsigtige og** afspejle de faktiske omkostninger, **for så vidt de svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger** ~~være gennemsigtige og i overensstemmelse med effektiv, og de skal anvendes uden forskelsbehandling. De må ikke være afstandsbestemte.~~
2. Producenter og forbrugere (belastning) kan pålægges en afgift for netadgang. Den del af det samlede netafgiftsbeløb, som afkræves producenterne, skal være mindre end den del, der afkræves forbrugerne. Producent- og forbrugertariffernes størrelse skal efter behov være stedsbestemte signaler og især tage hensyn til omfanget af nettab og overbelastning.
3. Udbetalinger og indtægter, der skyldes ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne, skal tages i betragtning ved fastsættelse af tarifferne for netadgang. Der skal tages hensyn til såvel de faktisk foretagne og modtagne betalinger som til betalinger, der på baggrund af den allerede forløbne tid menes at kunne forventes i fremtiden.
4. **Forudsat der er indført effektive stedsbestemte signaler i overensstemmelse med stk. 2,** opkræves de afgifter, som kan pålægges producenterne og forbrugerne for adgang til de nationale net, ~~jf. stk. 2,~~ uden hensyn til elektricitetens oprindelses- eller bestemmelsesland, således som fastsat i handelsaftalen bag den. ~~Eksportørerne og importørerne pålægges ikke nogen særavgift ud over de almindelige afgifter for adgang til de nationale net.~~ **Dette har ingen indflydelse på afgifter på eksport og import i forbindelse med overbelastningsbehandling omhandlet i artikel 6.**

5. Der lægges ikke nogen særlig netafgift på individuelle transitaktioner, ~~der omfattes af ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører.~~

Artikel 5

Oplysninger om kapaciteten på samkøringslinjerne

1. Transmissionssystemoperatørerne indfører ordninger for samordning og informationsudveksling for at sikre netsikkerheden i forbindelse med overbelastningsbehandling.
2. Transmissionssystemoperatørernes sikkerheds-, drifts- og planlægningsstandarder offentliggøres. Offentliggørelsen skal omfatte et almindeligt system for beregning af den samlede overførselskapacitet og transmissionssikkerhedsmargenen på grundlag af nettets elektriske og fysiske kapacitet. Sådanne systemer skal godkendes af de nationale regulerende myndigheder, **der henvises til i artikel 22 i direktiv 96/92/EF.**
3. Transmissionssystemoperatørerne offentliggør overslag over den ledige overførselskapacitet for hver enkelt dag, herunder disponibel overførselskapacitet, som allerede er reserveret. Disse overslag offentliggøres på bestemte tidspunkter forud for transportdatoen og skal under alle omstændigheder indeholde ugentlige og månedlige forudberegninger, ~~Disse data skal omfatte~~ **såvel som** en kvantitativ beskrivelse af den offentliggjorte disponible kapacitets forventede pålidelighed.

Artikel 6

Almindelige principper for behandling af overbelastning

1. Problemer med overbelastning af nettet skal behandles med markedsbaserede løsninger, der udelukker forskelsbehandling og giver de berørte markedsdeltagere og transmissionssystemoperatører effektive økonomiske signaler.
2. Transaktionsindskrækningsprocedurer må kun benyttes i nødstilfælde, hvor transmissionssystemoperatøren skal handle hurtigt, og hvor belastningsomfordeling ikke er mulig. **Sådanne procedurer skal anvendes uden forskelsbehandling.**

Med undtagelse af "force-majeur"-tilfælde skal markedsdeltagere, som har fået tildelt kapacitet, have kompensation for enhver indskrænkning ~~af den~~.

3. Den størst mulige kapacitet på samkøringslinjerne, som kan forenes med standarderne for sikker netværksdrift, skal stilles til rådighed for markedsdeltagerne.
4. **Markedsdeltagerne informerer i god tid forud for det relevante tidsrum de pågældende transmissionssystemoperatører om, hvorvidt de har til hensigt at anvende den tildelte kapacitet.** Tildelt kapacitet, som ikke udnyttes, skal tilbageføres til markedet **på en åben, gennemsigtig måde uden forskelsbehandling.**
5. Transmissionssystemoperatørerne skal, så vidt det er teknisk muligt, dirigere modsatrettede energistrømmes kapacitetsbehov gennem den overbelastede samkøringslinje for at udnytte denne linjes kapacitet mest muligt. ~~Under alle omstændigheder,~~ Transaktioner, der afhjælper overbelastningen, må aldrig afvises; **der tages dog fuldt hensyn til netsikkerheden.**

6. Indtægter fra tildeling af kapacitet på samkøringslinjerne, **der overskrider et rimeligt investeringsafkast**, benyttes til et eller flere af følgende formål:
- a) sikring af, at den tildelte kapacitet står til rådighed
  - b) netinvesteringer, som bevarer eller forøger kapaciteten på samkøringslinjerne
  - c) nedsættelse af netafgifter.

~~Indtægterne kan anbringes i en fond, der administreres af transmissionssystemoperatørerne. De må ikke være en kilde til ekstra fortjeneste for transmissionssystemoperatørerne.~~

7. **De nationale regulerende myndigheder, der henvises til i artikel 22 i direktiv 96/92/EF, i de medlemsstaterne, der er forbundet af samkøringslinjer, kan sag for sag og i almindelighed beslutte, at en samkøringslinje i et tidsbegrænset tidsrum undtages fra bestemmelserne i stk. 6. En sådan undtagelse kan fornys.**

En samkøringslinje, der er undtaget fra bestemmelserne i stk. 6, forbliver underlagt bestemmelserne i artikel 22 i direktiv 96/92/EF og konkurrencereglerne i EF-traktaten.

8. For at kunne komme i betragtning med hensyn til undtagelsen omhandlet i stk. 7 skal en samkøringslinje opfylde følgende betingelser:

- a) være ejet af en fysisk eller juridisk person, der i det mindste hvad angår retlig form, er adskilt fra de transmissionssystemoperatører, hvis systemer samkøringslinjen forbinder
- b) der opkræves afgifter af de specifikke brugere af samkøringslinjen
- c) på intet tidspunkt siden gennemførelsen af direktiv 96/92/EF er dele af kapital- eller driftsomkostningerne ved samkøringslinjen blevet dækket ind af de afgifter, der er modtaget for brug af de transmissions- og distributionssystemer, som samkøringslinjen forbinder.

Der må ikke indrømmes undtagelse i de tilfælde, hvor fællesskabslovgivningen eller national lovgivning forbyder parter, andre end de pågældende to transmissions- og/eller distributionssystemoperatører, at etablere en ny samkøringslinje mellem de to pågældende transmissions- eller distributionssystemer.

Undtagelser gælder normalt kun for jævnstrømslinjer.

9. **Beslutningen om og betingelserne for en undtagelse skal offentliggøres og straks meddeles Kommissionen sammen med alle andre relevante oplysninger vedrørende beslutningen. Disse oplysninger kan forelægges Kommissionen i sammenfattet form, således at Kommissionen kan træffe en velbegrunnet afgørelse. Inden for fire uger efter modtagelsen af denne underretning kan Kommissionen pålægge den pågældende nationale regulerende myndighed at**

ændre eller at tilbagekalde beslutningen om at indrømme undtagelse.

Hvis de pågældende nationale regulerende myndigheder ikke efterkommer dette pålæg inden en frist på fire uger, træffer Kommissionen uden tøven en endelig afgørelse i overensstemmelse med fremgangsmåden i artikel 12, stk. 2, i denne forordning.

Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

Artikel 7

Retningslinjer

1. Kommissionen vedtager og ændrer efter proceduren i artikel 12, stk. 2, retningslinjerne for følgende forhold ~~i forbindelse med~~ **vedrørende** ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne i overensstemmelse med principperne i artikel 3:
  - a) de nærmere enkeltheder vedrørende identificering af de transmissionssystemoperatører, der skal betale kompensation for **grænseoverskridende transitstrømme**, jf. artikel 3, stk. 2
  - b) de nærmere enkeltheder i den betalingsprocedure, som skal følges, herunder fastsættelse af det første tidsrum, der skal betales kompensation for, jf. artikel 3, stk. 3, andet afsnit
  - c) de nærmere enkeltheder i de metoder, hvorefter ~~omfanget af transit og eksporteret/importeret elektricitetsmængde~~ **den husede grænseoverskridende strømmængde og omfanget af sådan strøm, som kommer fra og/eller ender i de nationale transmissionssystemer** skal bestemmes, jf. artikel 3, stk. 5
  - d) de nærmere enkeltheder i den metode, hvorefter omkostningerne ved at huse ~~elektricitetstransit~~ **grænseoverskridende strøm** skal bestemmes, jf. artikel 3, stk. 6
  - e) **de nærmere enkeltheder for behandling i forbindelse med den indbyrdes TSO-kompensationsordning for elektricitetsstrømme, der kommer fra eller ender i lande uden for EØS**
  - e~~f~~) de principper, hvorefter nationale systemer, som er sammenkoblet ved hjælp af direkte linjer, skal deltage, jf. artikel 3.
2. Retningslinjerne skal også fastlægge ~~de nærmere enkeltheder~~ **passende regler, der fører til en gradvis** harmonisering af afgifterne for producenter og forbrugere (belastning) efter de nationale tarifordninger, **herunder hensyntagen til den indbyrdes TSO-kompensationsordning i de nationale netafgifter**, i overensstemmelse med principperne i artikel 4, ~~stk. 2.~~

3. Kommissionen ændrer efter behov efter proceduren i artikel 12, stk. 2, de retningslinjer for fordeling af den disponible kapacitet på samkøringslinjerne mellem de nationale systemer, som findes i bilaget, i overensstemmelse med principperne i artikel 5 og 6. Disse retningslinjer kan indeholde fælles regler for den minimale sikkerhed og for de standarder for nettenes brug og drift, som omhandles i artikel 5, stk. 2.

Artikel 8

Nationale regulerende myndigheder

De nationale regulerende myndigheder, **der henvises til i artikel 22 i direktiv 96/92/EF⁸, har ansvaret for, at tariffer for netadgang** og metoder til behandling af overbelastning opstilles og anvendes i overensstemmelse med denne forordning og de retningslinjer, der vedtages på grundlag af artikel 7.

Artikel 9

Oplysninger og fortrolighed

1. Medlemsstaterne og de nationale regulerende myndigheder, **der henvises til i artikel 22 i direktiv 96/92/EC⁹**, giver efter anmodning Kommissionen alle oplysninger, som kræves i medfør af artikel 3, stk. 4, og artikel 7.

Specielt med henblik på artikel 3, stk. 4, **og artikel 3, stk. 6**, skal de nationale regulerende myndigheder regelmæssigt give **alle data og relevante oplysninger om den fysiske strøm i transmissionssystemoperatørens net og netomkostningerne**, ~~oplysning om de omkostninger, de nationale transmissionssystemoperatører faktisk har pådraget sig ved at huse transitstrøm, og om omfanget af eksport og import i et bestemt tidsrum. De skal desuden fremsende oplysning om alle relevante data, som benyttes i forbindelse med beregningen af disse tal.~~
2. Medlemsstaterne sikrer at de nationale regulerende myndigheder har mulighed for og ret til at videregive de oplysninger, de modtager i henhold til stk. 1.
3. Kommissionen kan, når det er påkrævet af hensyn til artikel 3, stk. 4, og artikel 7, indhente alle de nødvendige oplysninger direkte hos **de pågældende** foretagender eller deres sammenslutninger.

Når Kommissionen henvender sig til et foretagende eller en sammenslutning af foretagender for at få oplysninger, sender den samtidig en kopi af henvendelsen til de **nationale** regulerende myndigheder, jf. artikel 22, stk. 1, i direktiv 96/92/EF, i den medlemsstat, hvor foretagendet eller sammenslutningen er hjemmehørende.

4. I sin anmodning om oplysninger angiver Kommissionen sit retsgrundlag for anmodningen og dennes formål, og den sætter en frist for oplysningernes fremsendelse samt henviser til de sanktioner, der ifølge artikel 11, stk. 2, kan pålægges for opgivelse af urigtige, ufuldstændige og vildledende oplysninger. **Kommissionen fastsætter en rimelig tidsfrist, der tager hensyn til de ønskede oplysningers kompleksitet, og hvor hurtigt oplysningerne behøves.**

---

⁸ Direktivet er senest ændret ved direktiv.../EF (EFT L... af....., s...).

⁹ Direktivet er senest ændret ved direktiv.../EF (EFT L... af....., s...).

5. Foretagernes indehavere eller deres repræsentanter eller, hvis der er tale om juridiske personer, virksomhedsgrupper eller sammenslutninger uden juridisk personstatus, de personer, som ifølge lov eller vedtægter har bemyndigelse til at repræsentere dem, skal udlevere de ønskede oplysninger. Bemyndigede advokater kan udlevere oplysningerne på deres klienters vegne, men klienterne bærer det fulde ansvar, hvis oplysningerne er urigtige, ufuldstændige eller vildledende.
6. Hvis et foretagende eller en sammenslutning af foretagender ikke fremsender disse oplysninger inden for den frist, Kommissionen har fastsat, eller giver ufuldstændige oplysninger, kræver Kommissionen oplysningerne udleveret ved en beslutning. Denne beslutning skal angive, hvilke oplysninger der ønskes, og sætte en passende frist for deres udlevering. Den skal henvise til sanktionerne i artikel 11, stk. 2. Den skal desuden omtale retten til at lade beslutningen prøve ved De Europæiske Fællesskabers Domstol.

Kommissionen sender samtidig en kopi af beslutningen til de **nationale** regulerende myndigheder (~~jf. stk. 3, andet afsnit~~) omhandlet i **artikel 22, stk. 1, i direktiv 96/92/EF** i den medlemsstat, hvor den pågældende person eller det pågældende foretagende har hjemsted.

7. Oplysninger, der indhentes i henhold til denne forordning, må kun benyttes med henblik på denne forordnings artikel 3, stk. 4, og artikel 7.

Kommissionen må ikke videregive oplysninger, som kommer i dens besiddelse i medfør af denne forordning eller som er omfattet af tavshedspligt.

Artikel 10

Medlemsstaternes ret til at træffe mere detaljerede foranstaltninger

Denne forordning må ikke gribe ind i medlemsstaternes ret til i overensstemmelse med Fællesskabets lovgivning at opretholde eller indføre foranstaltninger, der indeholder mere detaljerede bestemmelser end forordningen og de retningslinjer, der vedtages på grundlag af dens artikel 7.

Artikel 11

Sanktioner

1. Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af nærværende forordning og træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de iværksættes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om disse sanktioner senest [dato] samt om alle efterfølgende ændringer af dem.

2. Kommissionen kan ved beslutning pålægge foretagender eller sammenslutninger deraf bøder på op til 1% af det foregående forretningsårs samlede omsætning, hvis de med forsæt eller ved forsømmelighed giver urigtige, ufuldstændige eller vildledende oplysninger som svar på en henvendelse i henhold til artikel 9, stk. 3, eller undlader at give oplysningerne inden for den frist, som er fastsat ved en beslutning i henhold til artikel 9, stk. 6, første afsnit.

Ved bødens fastsættelse tages der hensyn til overtrædelsens art og alvor.

3. Sanktioner som omhandlet i stk. 1 og beslutninger, der træffes i henhold til stk. 2, betragtes ikke som henhørende under straffeloven.

Artikel 12

Forskrifts-Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg af rådgivende karakter, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.
2. Når der henvises til nærværende stykke, finder ~~den~~ i artikel 5 **og 7** i afgørelse 1999/468/EF ~~omhandlede forskriftsprocedure~~ anvendelse, **if. dog** samme afgørelses artikel 8.
3. Det i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF omhandlede tidsrum fastsættes til ~~to~~ **tre** måneder.
4. **Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 8.**

Artikel 13

Rådgivende udvalg

- ~~1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.~~
- ~~2. Når der henvises til dette stykke, anvendes rådgivningsproceduren i artikel 3 i afgørelse 1999/468/EF, i overensstemmelse med afgørelsens artikel 7 og 8.~~

Artikel 13

Kommissionens rapport

Kommissionen overvåger forordningens gennemførelse. Den forelægger senest tre år efter denne forordnings ikrafttrædelse en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om de erfaringer, der er høstet med gennemførelsen heraf. Rapporten skal især gennemgå det omfang, hvori forordningens gennemførelse har vist sig fyldestgørende med hensyn til at sikre grænseoverskridende elektricitetsudveksling på ikke diskriminerende og omkostningsrelevante netadgangsbetingelser for at bidrage til brugervalg på et velfungerende indre marked og til langsigtet forsyningsikkerhed. Rapporten kan i givet fald indeholde forslag og/eller henstillinger.

Artikel 14

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Den anvendes fra [dato].

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand

BILAG

Retningslinjer for administration og fordeling af ledig kapacitet på samkøringslinjerne mellem nationale systemer

Almindelige bestemmelser

1. De metoder til behandling af overbelastning, som medlemsstaterne indfører, skal behandle kortvarig overbelastning på en økonomisk effektiv måde og samtidig give fingerpeg om eller tilskyndelser til effektiv investering i net og produktion på de rigtige steder.
- ~~2. For at begrænse overbelastningens negative indflydelse på samhandelen, skal den størst mulige kapacitet, som er forenelig med standarderne for sikker netdrift, udnyttes på de bestående net.~~
- ~~3.2.~~ TSO'erne bør opstille gennemsigtige standarder, som udelukker forskelsbehandling og beskriver, efter hvilke metoder de vil behandle overbelastning og under hvilke omstændigheder. Disse standarder skal sammen med sikkerhedsstandarderne beskrives i åbne dokumenter, som er offentligt tilgængelige.
- ~~4.3.~~ Forskellig behandling af de forskellige typer grænseoverskridende transaktioner, hvad enten det drejer sig om fysiske, bilaterale kontrakter eller udbud på organiserede markeder i udlandet, bør holdes på et minimum, når reglerne for særlige metoder til behandling af overbelastning udarbejdes. De metoder, hvorefter sparsom transmissionskapacitet fordeles, skal være gennemsigtige. Forskellig behandling af transaktionerne må påviseligt hverken kunne forvride eller hæmme konkurrence udviklingen.
- ~~5.4.~~ Signaler, der skyldes overbelastningsbehandlingssystemer, skal være retningsgivende.
- ~~6. Der skal gøres alt, for at modsatrettede energistrømmes kapacitetsbehov dirigeres over den overbelastede forbindelseslinje, så dens kapacitet udnyttes maksimalt. Efter de vedtagne ordninger for behandling af overbelastning må transaktioner, der afhjælper overbelastningen, aldrig afvises.~~
- ~~7. Uudnyttet kapacitet skal stilles til rådighed for andre deltagere (efter princippet "hvad der ikke forbruges, fortabes"). Det kan realiseres ved at indføre anmeldelsesprocedurer.~~
- ~~8. Indtægter, som stammer fra tildeling af kapacitet på samkøringslinjerne, kan benyttes til belastningsomfordeling eller modkøb for at holde den kapacitet, markedets deltagerne har gået tildelt, stabil. I princippet bør alle tiloversblevne indtægter bruges til netinvesteringer for at afhjælpe overbelastning eller nedsætte den samlede nettarif. TSO'erne kan administrere disse midler, men må ikke beholde dem.~~
- ~~9.5.~~ TSO'erne bør tilbyde markedet en transmissionskapacitet, der er så stabil som muligt. En rimelig del af kapaciteten kan udbydes på markedet efter faldende stabilitetsgrad, men markedsdeltagerne bør til enhver tid gøres bekendt med de nøjagtige betingelser for transport gennem de grænseoverskridende ledninger.

- ~~10.6.~~ Da nettet på det europæiske fastland er særdeles tæt, og da udnyttelse af samkøringslinjerne har følger for energistrømmene på i hvert fald to sider af en statsgrænse, bør de nationale myndigheder sikre, at der ikke ensidigt indføres procedurer for overbelastningsbehandling, som får afgørende indflydelse på energistrømmene i andre net.

Langtidskontraktens stilling

1. Fortrinsret til kapacitet på en samkøringslinje kan ikke tildeles ved kontrakter, som strider mod EF-traktatens artikel 81 og 82.
2. Bestående langtidskontrakter medfører ikke fortrinsret, når de skal fornyes.

Oplysninger

1. TSO'erne bør indføre hensigtsmæssige ordninger for samordning og informations udveksling for at sikre nettets sikkerhed.
2. TSO'erne bør offentliggøre alle relevante data om den samlede kapacitet til overførsel på tværs af grænserne. Desuden bør de offentliggøre vinter- og sommerværdier for DTK og overslag over overførselskapaciteten for hver enkelt dag på flere tidspunkter før transportdatoen. Markedet bør i det mindste have nøjagtige overslag for en uge ad gangen, og TSO'erne bør også søge at give forhåndsoplysninger for en måned ad gangen. En redegørelse for disse datas pålidelighed bør også medtages.
3. TSO'erne bør offentliggøre et generelt system for beregning af den samlede overførselskapacitet og transmissionens pålidelighedsmargen på grundlag af nettets elektriske og fysiske betingelser. Et sådant system skal godkendes af den pågældende medlemsstats myndigheder. Sikkerhedsstandarder og drifts- og planlægnings standarder bør være en integrerende del af de oplysninger, TSO'erne offentliggør i åbne, offentligt tilgængelige dokumenter.

De foretrukne Principperne for metoder til behandling af overbelastning

- ~~1. Problemer med overbelastning af nettet skal i princippet behandles med markedsbaserede løsninger. Nærmere betegnet foretrækkes det, at overbelastningsproblemer behandles ved hjælp af løsninger, som giver de berørte markedsdeltagere og TSO'er de rigtige prissignaler.~~
- 2.1. Problemer med overbelastning af nettet bør fortrinsvis løses ved hjælp af metoder, der ikke går ud fra selve transaktionerne, dvs. metoder, der ikke indebærer et valg mellem de enkelte markedsdeltageres kontrakter.
- 3.2. Den markedsopdelingsordning, som benyttes i Nordpool-området, er i princippet den procedure for overbelastningsbehandling, der bedst opfylder dette krav.
- 4.3. På kortere sigt er en af de metoder, hvormed overbelastning på det europæiske fastland kan behandles, implicitte og eksplicitte auktioner og samordnet, grænseoverskridende belastningsomfordeling.

- 5.4. Samordnet, grænseoverskridende belastningsomfordeling eller modkøb kan benyttes i fællesskab af de berørte TSO'er. TSO'ernes udgifter til modkøb og belastningsomfordeling skal imidlertid være af en sådan størrelse, at virkningen er effektiv.
- ~~6. Transaktionsindskrænkninger efter forud fastsatte prioriteringsregler bør kun benyttes i nødstilfælde, hvor TSO'erne skal handle hurtigt, og belastningsomfordeling ikke er mulig.~~
- 7.5. De eventuelle fordele ved en kombination af markedsopdeling for at løse "permanente" overbelastningsproblemer og modkøb for at løse midlertidige overbelastningsproblemer bør straks undersøges med henblik på en mere varig metode til behandling af overbelastning.

Retningslinjer for eksplicitte auktioner

1. Auktionsordningen bør udformes sådan, at al ledig kapacitet udbydes på markedet. Det kan ske ved at afholde en kombineret auktion, hvor kapaciteten bortauktioneres for forskellige tidsrum efter forskellige kriterier (f.eks. den pågældende disponible kapacitets forventede pålidelighed).
2. Den samlede kapacitet på samkøringslinjerne bør udbydes ved en række auktioner, der f.eks. kan afholdes på års-, måneds- eller ugebasis eller en eller flere gange om dagen afhængigt af de berørte markeders behov. Disse auktioner bør hver især fordele en fastsat del af nettets overførselskapacitet plus eventuel overskydende kapacitet, der ikke er blevet fordelt ved tidligere auktioner.
3. Procedurene for de eksplicitte auktioner bør fastlægges ved nøje samarbejde mellem de nationale myndigheder og de pågældende TSO'er og udformes sådan, at de bydende også kan deltage i de organiserede markeders daglige arrangementer (f.eks. elektricitetsudveksling) i de pågældende lande.
4. Energistrømme i begge retninger gennem overbelastede forbindelseslinjer bør i princippet dirigeres sådan, at transportkapaciteten i overbelastningsretningen udnyttes maksimalt. Proceduren for dirigering af energistrømmene skal dog opfylde kravene for sikker drift af systemet.
5. For at kunne tilbyde markedet så stor kapacitet som muligt, bør den finansielle risiko i forbindelse med dirigering af energistrømmene tillægges dem, der er skyld i, at denne risiko opstår.
6. Eventuelt vedtagne auktionsprocedurer bør kunne sende markedsdeltagerne retningsgivende prissignaler. Transporter, som går i modsat retning af den fremherskende energistrøm, afhjælper overbelastning og bør derfor føre til øget transportkapacitet gennem den overbelastede forbindelseslinje.
7. For ikke at skabe problemer i form af dominerende stilling til en eller flere markedsdeltagere eller gøre den slags problemer værre bør de kompetente myndigheder, når de udformer en auktionsordning alvorligt overveje at lægge loft over den kapacitetsmængde, der kan købes/ejes/udnyttes af en enkelt auktionsdeltager.

8. For at fremme oprettelsen af smidige elektricitetsmarkeder bør kapacitet, der købes ved auktion, frit kunne omsættes ~~inden anmeldelsestidspunktet~~, indtil det meddelt TSO'en, at den købte kapacitet vil blive brugt.